

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 18/05/2026
ADRODDIAD PENNAETH CYNORTHWYOL YR ADRAN	

Rhif: 3

Rhif y Cais: C24/1050/19/LL

Dyddiad Cof-restru: 05/12/2024

Math y Cais: Llawn

Cymuned: Bontnewydd

Ward: Bontnewydd

Bwriad: Dymchwel adeiladau presennol yr ysgol ac adeiladu ysgol a chanolfan gymunedol newydd ynghyd â'r holl dirlunio allanol, ffordd fynediad a maes parcio. Gosod strwythurau ategol gan gynnwys canopïau sy'n sefyll yn rhydd, llochesi beicio, ardal ysbwriel a thanciau chwistrellu a'r holl offer chwarae allanol yn ôl yr angen i gefnogi adeilad newydd yr ysgol.

Lleoliad: Ysgol Gynradd Bontnewydd, Bontnewydd, Caernarfon, Gwynedd, LL55 2UF

Crynodeb o'r Argymhelliad:

CANIATÁU GYDAG AMODAU

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 18/05/2026
ADRODDIAD PENNAETH CYNORTHWYOL YR ADRAN	

1. Disgrifiad:

- 1.1 Mae'r cais hwn yn ymwneud a dymchwel adeiladau presennol ysgol Bontnewydd a'i ddisodli gydag ysgol a chanolfan gymunedol newydd ar yr un safle ynghyd â'r holl dirlunio allanol, ffordd fynediad a maes parcio. Bydd y datblygiad hefyd yn golygu gosod strwythurau ategol gan gynnwys canopiau sy'n sefyll yn rhydd, llochesi feicio, ardal ysbwriel a thanciau chwistrellu a'r holl offer chwarae allanol yn ôl yr angen i gefnogi adeilad newydd yr ysgol.
- 1.2 Bydd y datblygiad yn cynnwys ysgol gynradd Gymraeg newydd deulawr ar gyfer 210 o ddysgwyr a chanolfan gymunedol. Bydd darpariaethau ar gyfer Cylch Meithrin, dysgwyr gydag Anghenion Dysgu Ychwanegol ynghyd â neuadd gymunedol a manau newid llawn. Bydd yr adeilad yn ddau lawr ac wedi'i ddylunio gydag egwyddorion cynaliadwy i leihau'r galw am ynni.
- 1.3 Lleolir y safle mewn lleoliad deheuol y pentref mewn ardal yn bennaf anheddol o fewn ffin datblygu Pentref Gwasanaeth Bontnewydd fel y dangosir ym Mapiau Mewnosod Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn. Ceir Ystâd tai Glanrafon i'r Gorllewin ac Ystâd tai Dol Beuno i'r gogledd o'r safle, gyda rhan gogledd orllewin y safle yn cynnwys caeau chwarae ac yr afon Gwyrffai yn rhedeg ar hyd ffin ddeheuol y safle a thir amaethyddol tu hwnt. Mae rhan ddwyreiniol y safle oddi fewn i ardal Cadwraeth Bontnewydd gyda nifer o adeiladau rhestredig i'r dwyrain gyferbyn.
- 1.4 Mae'r safle wedi ei leoli ar gyrion Ardal Cadwraeth Arbennig Ffosfforws (ACA) (SAC) Afon Gwyrffai.
- 1.5 Mae'r safle wedi ei leoli o fewn Parth B Mapiau Cyngor Datblygu, fel y cyfeiriwyd yn Nodyn Cyngor Technegol (TAN 15): Datblygiad a Risg Llifogydd (2004). Mae'r safle hefyd yn rhannol o fewn parthau llifogydd 2 a 3 (Afonydd ac Mor, a Dŵr wyneb a chyrtsiau dwr) a Pharth amddiffynnol (Afonydd) yn ôl Map Llifogydd ar gyfer Cynllunio.
- 1.6 Gwasanaethir y safle gan ffordd dosbarth 3 stad Dol Beuno sy'n arwain at Ffordd dosbarth 1 A4871.
- 1.7 Mae'r cais yma, oherwydd ei arwynebedd llawr, yn cael ei diffinio fel datblygiad mawr. Yn unol ag anghenion y Gorchymyn Cynllunio Gwlad a Thref (Gweithdrefn Rheoli Datblygu) (Cymru) 2012 (fel y'i diwygiwyd) derbyniwyd Adroddiad Ymgynghoriad Cyn Ymgeisio fel rhan o'r cais. Mae'r adroddiad yn dangos fod y datblygwyr wedi hysbysebu'r bwriad i'r cyhoedd ac ymgynghorwr statudol cyn cyflwyno cais cynllunio ffurfiol. Mae'r adroddiad yn cynnwys copïau o'r ymatebion a dderbyniwyd.
- 1.8 Cyflwynwyd y dogfennau isod i gefnogi'r cais:
- Datganiad Dyluniad a Mynediad
 - Adroddiad Cyfyngiadau a Cyfleoedd Risg Llifogydd
 - Asesiad Gweledol Treflun
 - Cyfrifiad Darpariaeth Ardal Tirweddu
 - Strategaeth Draenio Dŵr Wyneb
 - Llyfr gwaith Strategaeth Draenio Dŵr Wyneb a Thirweddu
 - Datganiad Seilwaith Gwyrdd
 - Asesiad Trafnidiaeth gydag atodiadau
 - Adroddiad o'r ymgynghoriad cyn cyflwyno cais
 - Argymelliadau Archeolegol
 - Cynllun Teithio Ysgol
 - Arolwg Ecolegol 19/06/24 (diweddarwyd 23.03.26)
 - Cynllun Goleuo Allanol
 - Cynllun cyfnod adeiladu (yn cynnwys amgylcheddol)
 - Asesiad Rhagarweiniol Sŵn Amgylcheddol

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 18/05/2026
ADRODDIAD PENNAETH CYNORTHWYOL YR ADRAN	

1.9 Cyflwynir y cais i'r Pwyllgor Cynllunio gan ei fod yn adeilad yn mesur dros 1000 medr sgwâr.

2. **Polisiâu Perthnasol:**

2.1 Mae Adran 38(6) o Ddeddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004 a pharagraff 2.1.2 Polisi Cynllunio Cymru yn pwysleisio y dylid penderfynu ceisiadau yn unol â'r Cynllun Datblygu, oni bai bod ystyriaeth faterol cynllunio yn nodi fel arall. Mae ystyriaethau cynllunio yn cynnwys Polisi Cynllunio Cenedlaethol, a'r Cynllun Datblygu Lleol.

2.2 Mae'r Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn rhoi dyletswydd ar y Cyngor i ymgymryd â chymau rhesymol wrth arfer ei swyddogaethau i gyflawni'r 7 amcan llesiant sydd o fewn y Ddeddf. Mae'r adroddiad hwn wedi'i baratoi gan ystyried dyletswydd y Cyngor a'r 'egwyddor datblygu gynaliadwy', fel sydd wedi'i ddatgan yn Neddf 2015. Wrth ffurfio'r argymhelliad mae'r Cyngor wedi ceisio sicrhau bod anghenion y presennol yn cael eu diwallu heb beryglu gallu cenedlaethau'r dyfodol i ddiwallu eu hanghenion hwythau.

2.3 **Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn 2011-2026 mabwysiadwyd 31 Gorffennaf 2017**

PS 1 – Yr Iaith Gymraeg a'r diwylliant Cymreig

ISA 2 - Cyfleusterau cymunedol

ISA 4 – Diogelu llecynnau agored

PS 4 - Trafnidiaeth gynaliadwy, datblygiad a hygyrchedd

TRA 2 - Safonau parcio

TRA 4 - Rheoli ardrawiad cludiant

PS 6 - Lliniaru effeithiau newid hinsawdd ac addasu iddynt

PCYFF 1 – Ffiniau datblygu

PCYFF 2 - Meini prawf datblygu

PCYFF 3 - Dylunio a siapiaio lle

PCYFF 4 - Dylunio a thirweddu

PCYFF 5 – Rheoli Carbon

PCYFF 6 – Cadwraeth Dwr

PS 19 - Gwarchod a lle bo'n berthnasol gwella'r amgylchedd naturiol

AMG 5 - Cadwraeth bioamrywiaeth leol

AMG 6 – Gwarchod safleoedd o arwyddocâd rhanbarthol neu leol

PS 20 – Diogelu a lle bo'n berthnasol wella asedau treftadaeth

AT 1 – Ardaloedd cadwraeth, safleoedd treftadaeth y byd a thirweddau, parciau a gerddi hanesyddol cofrestredig

AT 3- Asedau treftadaeth nad ydynt wedi'u dynodi sydd o arwyddocâd lleol neu ranbarthol.

Canllaw Cynllunio Atodol: Cynnal a Chreu Cymunedau Nodedig a Chynaliadwy

2.4 **Polisiâu**

Cymru'r Dyfodol: Y Cynllun Cenedlaethol 2040

Polisi Cynllunio Cymru (Rhifyn 12 - Chwefror 2025)

Nodyn Cyngor Technegol 15:

3. **Hanes Cynllunio Perthnasol:**

3.1 **C24/0112/19/LL** Gwaith i gynnwys addasiadau i ffensys terfyn allanol, gatiau mynediad a ffurfio compownd storio dros dro ar gyfer biniau sbwriel a chynwysyddion storio. Bydd unedau modwlar, ffensys a chynwysyddion storio yn cael eu symud ar ôl cwblhau adeiladu ysgol newydd sy'n destun Cais Cynllunio ar wahân – Caniatáu gydag amodau – 05/03/2025

C99A/0098/19/R3

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 18/05/2026
ADRODDIAD PENNAETH CYNORTHWYOL YR ADRAN	

C99A/0250/19/R3

4. Ymgynghoriadau:

Cyngor Cymuned: Sylwadau 7/2/26
Ysgrifennaf ar ran Cyngor Cymuned Y Bontnewydd. Does gennym ddim sylwadau ar y cais diwygiedig yma.

Uned Priffyrdd: Sylwadau 25/6/25
Cyfeiriaf at y cais uchod a chadarnhaf nad oes gan yr uned drafnidiaeth wrthwynebiad.

Gwarchod y Cyhoedd Sylwadau 05.03.2025

Rwyf wedi asesu'r cais uchod ac wedi gwneud y sylwadau canlynol: Nid oes gan Warchod y Cyhoedd unrhyw wrthwynebiad i'r datblygiad gan fod yr ysgol yn rhan o'r awyrgylch sŵn amgylcheddol presennol, fodd bynnag, rhaid i'r cynigion nodi problemau niwsans posibl gan gynnwys sŵn, dirgryniad, arogl, golau a llwch, a mynd i'r afael ag effeithiau.

Sŵn (gan gynnwys dirgryniad)

Dylid cynnal asesiad sŵn fel gallai hysbysu'r ymgeisydd am effaith bosibl yr ysgol newydd a'r strwythurau cysylltiedig, dylai hyn arwain yr ymgeisydd at y fanyleb neu'r mesurau lliniaru mwyaf priodol sydd eu hangen i leihau neu ddileu unrhyw effaith o'r datblygiad ar yr eiddo preswyl o sŵn.

Bydd angen cadarnhau oriau defnyddio'r cwrt MUGA. Mae'r wybodaeth yn awgrymu y bydd y gymuned yn defnyddio'r cwrt, yn ogystal â'r ysgol, a thbyr y bydd hyn yn digwydd y tu allan i oriau ysgol. Bydd unrhyw effaith ar yr eiddo preswyl cyfagos yn cael ei asesu mewn Asesiad o'r Effaith ar Sŵn.

Bydd sŵn MUGA yn cael ei asesu gan gyfeirio at y canllawiau yn nogfen Sport England "Artificial Grass Pitch Acoustics – Planning Implications" (2015), sy'n cyfeirio at y meini prawf perthnasol yn "Guidelines for Community Noise" WHO, fodd bynnag, yn ogystal â hyn dylid gwneud asesiad o sŵn o chwaraeon sy'n fyrbwyll eu natur (gweiddi, effeithiau pêl) ystyried lefelau LAmaz a'u heffaith debygol ar drigolion anheddau cyfagos. Bydd manylion mesurau lliniaru yn cael eu darparu a'u manylu mewn cynllun gyda lleoliad a natur y gwaith adeiladu. Ar ôl hynny bydd unrhyw fesur lliniaru yn cael ei gadw a'i gynnal fel y manylir yn y cynllun.

Bydd y sŵn cronus o offer newydd sy'n gysylltiedig â'r cynllun wedi'i gyfyngu i 5dB islaw'r lefel sŵn cefndir (LA90) mewn eiddo sensitif i sŵn cyfagos yn ystod y dydd a'r nos. Ar y sail hon byddai sŵn y cynllun yn cael effaith isel ar drigolion yr eiddo cyfagos. Bydd sŵn offer (biomas, boeler ac ati) yn cael ei asesu yn unol â'r egwyddorion yn BS 4142: 2014 + A1: 20191.

Yn ogystal, ni fydd unrhyw sŵn a allyrrir gan beiriannau a ddefnyddir mewn cysylltiad â'r Datblygiad yn fwy na Radiws Sŵn NR25 rhwng oriau 2300 – 0700 a NR 30 ar bob adeg arall pan gaiff ei fesur o fewn yr anedd sensitif sŵn agosaf (gall ffenestri fod ar agor ar gyfer awyru). Ni ddylai'r sŵn sy'n deillio o unrhyw offer a pheiriannau a ddefnyddir ar y safle gynnwys unrhyw gydran tonyddol amlwg. Bydd tonyddiaeth yn cael ei bennu gan gyfeirio at BS 7445-2.

Ni fydd unrhyw waith adeiladu na dymchwel yn digwydd ar ddydd Sul na Gwyliau Cyhoeddus na thu allan i'r oriau o 08:00 tan 18:00 o ddydd Llun

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 18/05/2026
ADRODDIAD PENNAETH CYNORTHWYOL YR ADRAN	

i ddydd Gwener a rhwng 08:00 a 13:00 ar ddydd Sadwrn
Rheswm: Sicrhau na fyddai'r datblygiad arfaethedig yn arwain at lefel effaith andwyol sylweddol a arsylwyd yn sylweddol (SOAEL) neu effaith andwyol i unrhyw feddianwyr preswyl o ran sŵn.

Goleuadau

Mae'r cais yn cynnwys gwybodaeth dechnegol am effeithiau ysgafn o'r datblygiad na ddylai arwain at unrhyw effaith andwyol, ond nid yw'r defnydd o'r MUGA yn glir a dylid manylu ar unrhyw effeithiau goleuadau a allai arwain at asesiad gyda mesurau lliniaru a nodir os oes angen i leihau effaith llygredd golau/niwsans.

Rheswm: Sicrhau na fyddai'r datblygiad arfaethedig mewn effaith andwyol i unrhyw feddianwyr preswyl o ran llygredd golau.

Aroglau

Bydd asesiad risg yn cael ei gynnal yn unol â chanllawiau - Defra 'Guidance on the Control of Odour and Noise from Commercial Kitchen Ventilation Systems' / EMAQ wedi'u diweddarau.

Rheswm: Sicrhau na fyddai'r datblygiad arfaethedig mewn effaith andwyol i unrhyw feddianwyr preswyl o ran colli amwynder.

Llwch

Bydd Cynllun Rheoli Amgylcheddol Adeiladu (CEMP) yn cael ei gyflwyno a'i gymeradwyo yn ysgrifenedig gan yr Awdurdod Cynllunio Lleol. Wedi hynny, bydd y CEMP cymeradwy yn cael ei weithredu'n llawn yn unol â'r manylion y cytunwyd arnynt yn ystod y cyfnod adeiladu gyfan. Ymlynir â Chanllawiau IAQM ar Reoli Llwch ac Allyriadau rhag Adeiladu a Dymchwel yn ystod yr holl weithgareddau dymchwel, paratoi safleoedd ac adeiladu ar y safle.

Rheswm: Sicrhau na fyddai'r datblygiad arfaethedig mewn effaith andwyol i unrhyw feddianwyr preswyl o ran ansawdd aer.

Uned Draenio

Nid oes gyn yr SAB na'r LLFA unrhyw sylwadau ar gyfer y cais yma: SAB - Mae cais llawn SuDS wedi cael ei Chymeradwyo yn barod, ar gyfer y datblygiad yma.

Uned Bioamrywiaeth

Sylwadau 02.07.2025

Mae'r ymgeisydd wedi darparu arolwg ystlumod (yn atodol):

ATODIAD AROLYGON YSTLUMOD AR GYFER ADEILAD YSGOL
NEWYDD BONTNEWYDD gan GRITTEN ECOLOGY 24 Mehefin
2025

Mae hyn yn cyd-fynd ag adroddiad ystlumod cynharach oedd yn arolwg o du fewn yr adeilad i edrych am arwyddion o ystlumod ac ni welwyd dim. Mae'r arolwg a wnaed ym mis Mehefin 2025, yn arolwg ymddangos (emergence survey) ar yr adeilad o'r 1970 a'r adeilad Fictoriaidd. Ni welwyd unrhyw ystlumod yn ymddangos o'r adeilad. Casgliad y adroddiad yw nad oes ystlumod yn clwydo yn yr adeiladau. Rwyf yn cytuno gyda'r casgliad ac nid oes gennyf unrhyw bryderon am ystlumod.

Darparwyd Cynllun Tirweddu diwygiedig a dderbyniwyd ar 24 Mehefin 2025. Nid oes gen i unrhyw sylwadau ecolegol am y cynllun diwygiedig. I grynhoi, nid oes gennyf unrhyw bryderon ecolegol am y bwriad yma.

Sylwadau 10.03.2026

Mae CNC wedi darparu sylwadau (29/08/2025) sy'n nodi y gofyniad i ystyried effaith y bwriad hwn ar SAC afon Gwyrfa'i dan y Rheoliadau Cynefinoedd 2017.

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 18/05/2026
ADRODDIAD PENNAETH CYNORTHWYOL YR ADRAN	

Mae ffin y llinell goch i'r cais yn cyffwrdd ag ACA afon Gwyrfaï a Llyn Cwellyn.

Cyngor Gwynedd yw'r awdurdod cymwys o dan Reoliadau Cynefinoedd 2017 ac mae ganddo ddyletswydd i ystyried unrhyw effeithiau sylweddol tebygol ar yr ACA a'r AGA (a thrwy bolisi Safleoedd Ramsar).

Mae tri llwybr effaith posibl:

1. Bydd carthion o'r ysgol newydd yn cael ei drin gan Waith Trin Dŵr Gwastraff Llanfaglan sy'n rhyddhau i afon Gwyrfaï.
2. Llygredd o'r safle adeiladu fel dŵr-ffo priddoedd neu ollyngiadau tanwydd.
3. Unwaith fo'r ysgol wedi ei hadeiladu, unrhyw ddŵr arwyneb sy'n mynd i'r afon.

O dan bob llwybr effaith fe ystyrir a oes effaith sylweddol yn debygol:

1. Carthion

Bydd yr adeilad arfaethedig newydd i'r ysgol yn cysylltu â'r brif garthffos a bydd carthion yn cael eu trin yng Ngwaith Trin Dŵr Gwastraff Llanfaglan (WwTW). Mae'n annhebygol y bydd y datblygiad arfaethedig ar gyfer adeilad newydd yr ysgol yn cyfrannu mwy o ffosfforws i'r afon drwy'r Gwaith Trin na'r ysgol bresennol mae'r adeilad yn ei disodli. Felly, nid oes unrhyw newid net yn swm y carthion sydd yn bodoli ar hyn o bryd.

2. Llygredd Adeiladu

Ni fydd unrhyw waith yn digwydd o fewn coridor yr afon neu yn yr ACA. Ni fwriedir unrhyw waith tirweddu ger y cwrs dŵr ac mae'r cysylltiadau allfa presennol i gael eu defnyddio. Mae'r ymgeisydd wedi darparu Cynllun Rheoli Amgylcheddol Adeiladu (Read Construction, Gorffennaf 2025) ac mae CNC yn fodlon gyda'r mesurau lliniaru sydd yn y ddogfen hon. Mae'n annhebygol y byddai adeiladu'r ysgol yn golygu llygredd i afon Gwyrfaï.

3. Draenio Dŵr Wyneb

Mae'n ymddangos y byddai draeniant dŵr wyneb yn cael ei gyfeirio i allfa bresennol i afon Gwyrfaï. Bydd hyn yn osgoi'r angen am weithgareddau adeiladu oddi fewn i'r ACA. Dywed CNC "Disgwylir y bydd y gollyngiad yma yn cael ei wanhau yn well yn y datblygiad newydd a gall fod yn welliant dros y drefn bresennol ond mae'n rhaid sicrhau bod y dŵr yma o'r un ansawdd neu'n well na'r dŵr a dderbynnir ar hyn o bryd, i afon Gwyrfaï ac yn y dyfodol." I sicrhau bod ansawdd dŵr o'r draeniant arwyneb yn addas, argymhellaf bod y dŵr yn cael ei fonitro o'r safle yma sydd yn draenio i'r afon.

Yn gyffredinol, mae CNC yn fodlon gyda'r Strategaeth Ddraenio Dŵr Wyneb (Awst 2024) i reoli dŵr-ffo a'r draeniant ar ôl cwblhau'r prosiect.

Ystyriaf fod y llwybrau effaith uchod yn annhebygol o gael effaith sylweddol ar ACA afon Gwyrfaï.

Felly, nid oes gennyf wrthwynebiad i'r bwriad hwn.

Dŵr Cymru

Cyfeiriwn at eich ymgynghoriad cynllunio ynghylch y safle uchod, ac fe allwn ddarparu'r sylwadau a ganlyn mewn perthynas â'r datblygiad arfaethedig.

Yn gyntaf, mewn perthynas â'r ffurflen gais a gyflwynwyd, rydym yn cydnabod bod y datblygiad yn bwriadu gwaredu llif dŵr budr ac arwyneb i garthffos gyhoeddus a system ddraenio gynaliadwy, yn y drefn honno. Lleolir safle'r datblygiad arfaethedig yn nalgylch y system carthffosydd

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 18/05/2026
ADRODDIAD PENNAETH CYNORTHWYOL YR ADRAN	

cyhoeddus sydd yn draenio i Waith Trin Dŵr Gwastraff Llanfaglan (WwTW) sydd yn y pendraw yn rhyddhau i Ardal Gadwraeth Arbennig Afon (ACA). Rydym yn cynghori bod gan y WwTW hwn gyfyngiad caniatâd ffosfforws erbyn 31/05/2024 a'i fod yn cydymffurfio ar hyn o bryd â'r chwarter 95% ar gyfer ei berfformiad 'flow passed forward' (FPF), a'r caniatadau elifiant terfynol. Yn ychwanegol, rydym wedi ystyried effaith y llifau aflan a fyddai'n cael eu cynhyrchu gan y datblygiad arfaethedig ac wedi dod i'r casgliad y byddai'n bosib i'r llif fynd drwy'r system garthffos gyhoeddus.

Gan droi at ddraenio dŵr wyneb, ers 7 Ionawr 2019, mae'r datblygiad arfaethedig hwn yn destun Atodlen 3 o Ddeddf Rheoli Llifogydd a Dŵr 2010. Felly, mae'r datblygiad angen cymeradwyaeth ar gyfer nodweddion Systemau Draenio Cynaliadwy (SuDS), yn unol â'r 'Safonau statudol ar gyfer systemau draenio cynaliadwy - dylunio, adeiladu, gweithredu a chynnal systemau draenio dŵr wyneb'. Yn yr achos hwn, nid ydym yn cynnig unrhyw wrthwynebiad i'r cynigion i waredu llif dŵr wyneb i system ddraenio gynaliadwy, mewn egwyddor, yn amodol ar ymgynghori a chytundeb â'r corff rheoleiddio neu berchennog torlannol y system hon.

Mae'r safle hwn yn cael ei groesi gan garthffosydd cyhoeddus, carthffos gyhoeddus sydd wedi ei gadael a system gyfun gorlifo storm (CSO) gyda'r safle bras wedi'i nodi ar y Cofnod Statudol Carthffos Gyhoeddus atodol.

Yn unol â Deddf Diwydiant Dŵr 1991, mae'n rhaid i Dŵr Cymru allu cael mynediad at ei gyfarpar bob amser i wneud gwaith cynnal a chadw a gwaith atgyweirio. O ystyried y cynlluniau diwygiedig, ymddengys y byddai'r estyniad arfaethedig wedi'i leoli y tu allan i barth gwarchod y prif garthffosydd a'r system gorlif storm gyfun (CSO) sy'n cael ei fesur 4 metr bob ochr i'r llinell ganol ac felly mewn egwyddor mae hyn yn dderbyniol. Noder bod y pellter a nodir ar gyfer y parth gwarchod hwn yn ddangosol ac yn seiliedig ar ganllawiau safonol y diwydiant. Fodd bynnag, bydd angen gwirio dyfnder yr ased ar y safle a allai olygu bod angen parth gwarchod mwy. Er mwyn cyflawnrwydd, rydym yn argymhell i'r datblygwr gyfeirio at eu gweithredoedd eiddo i gadarnhau a oes unrhyw gyfmodau neu gyfyngiadau sy'n gysylltiedig â'r ased(au) sy'n croesi'r safle datblygu arfaethedig.

Er hyn, o ystyried bod y parth gwarchod wedi'i leoli o fewn ffin y safle, argymhellir bod y datblygwr yn cysylltu â'n tîm Cynllunio a Diogelu (PlanandProtect@dwrcymru.com) i gynnal arolwg i wirio lleoliad yr ased(au) a sefydlu eu perthynas â'r datblygiad arfaethedig.

Yn ogystal, mae prif bibellau dŵr cyhoeddus yn croesi'r safle ac mae eu safleoedd bras wedi'u marcio ar y cofnod statudol o'r brif bibell ddŵr gyhoeddus (ynghlwm). Yn unol â Deddf Diwydiant Dŵr 1991, mae'n rhaid i Dŵr Cymru allu cael mynediad at ei gyfarpar bob amser i wneud gwaith cynnal a chadw a gwaith atgyweirio. O ystyried y cynlluniau arfaethedig, mae'n ymddangos y bydd wal gerrig newydd yn ogystal â phafin athraidd yn cael ei leoli uwchben ac o fewn parth gwarchod y brif bibell ddŵr gyhoeddus 2 fodfedd sydd ger mynedfa'r safle. Byddem yn cynghori nad oes caniatâd i leoli unrhyw strwythurau gan gynnwys waliau cerrig neu nodweddion SuDS uwchben ac o fewn parth gwarchod y brif bibell ddŵr gyhoeddus. Felly, byddai gofyn i'r ymgeisydd wneud cais i wirio'r ased yma dan Adran 185 Deddf Diwydiant Dŵr 1991. Mae hefyd yn ymddangos bod mynediad gyda ramp yn amodol i Grant Teithio Llesol a byddai'n cael ei leoli ym mharth diogelu'r brif bibell ddŵr gyhoeddus,

sy'n 3 modfedd ac a leolir i'r dwyrain o'r safle gan fesur 3 metr naill ochr i'r llinell ganol. Nodwn nad oes unrhyw fanylion pellach am y ramp arfaethedig wedi eu cyflwyno gyda'r cais. Rydym yn cynghori efallai y bydd prif bibell y cyflenwad dŵr cyhoeddus angen ei dargyfeirio. Felly, os yw'r Awdurdod Cynllunio Lleol am roi caniatâd cynllunio, gofynnwn i chi gynnwys yr amod isod mewn unrhyw ganiatâd cynllunio i warchod cyfanrwydd y prif gyflenwad dŵr cyhoeddus gan osgoi unrhyw ddifrod. Argymhellir hefyd bod y datblygwr yn cysylltu â'n tîm Cynllunio a Diogelu (PlanandProtect@dwrcymru.com) i gynnal arolwg i wirio lleoliad yr ased(au) a sefydlu eu perthynas â'r datblygiad arfaethedig.

Felly, os ydych yn bwriadu rhoi caniatâd cynllunio ar gyfer y datblygiad uchod, byddem yn gofyn bod yr Amodau a'r Nodiadau Cynghori a ganlyn yn cael eu cynnwys yn y caniatâd er mwyn sicrhau nad yw'n niweidiol i drigolion presennol na'r amgylchedd nac i asedau Dŵr Cymru:

Amodau

Amod 1

Ni chaiff unrhyw ddatblygiad ddechrau nes bod y canlynol wedi'u cyflwyno i'r Awdurdod Cynllunio Lleol a'i fod wedi cytuno iddynt yn ysgrifenedig:

- 1) Bod arolwg lleoliad asedau wedi'i gynnal i ganfod yr union leoliad, cyflwr, dyfnder a deunydd; a
- 2) Cynllun safle manwl, wedi'i siapio gan bwynt 1) uchod i ddangos perthynas y datblygiad arfaethedig â'i oblygiadau llwytho i'n hasedau a chadarnhau y gellir cynnal y parth gwarchod a'r mynediad gofynnol, ac y gellir rhoi y mesurau gwarchod gofynnol yn eu lle sy'n berthnasol i'r asedau; ac
- 3) Os oes angen, cynllun i ddargyfeirio'r asedau.

Ni chaniateir gwneud unrhyw waith ar y safle fel rhan o'r datblygiad o dan y caniatâd hwn tan y bydd y cynllun/gwaith a gymeradwywyd wedi'i adeiladu, ei gwblhau ac yn cael ei ddefnyddio gyda'r cynlluniau cymeradwy. Ar ôl hynny bydd y datblygiad a gymeradwywyd yn cael ei gadw am byth.

Rheswm: Diogelu cyfanrwydd y prif gyflenwad dŵr cyhoeddus ac osgoi difrod iddo ac yn unol â Pholisi PCYFF 2 o Gynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd ac Ynys Môn.

Amod 2

Ni chaniateir cysylltu unrhyw ddŵr wyneb a/neu ddraenio o'r tir yn uniongyrchol nac yn anuniongyrchol i'r rhwydwaith carthffosiaeth cyhoeddus.

Rheswm: I atal y system garthffosiaeth gyhoeddus rhag cael ei gorlwytho'n hydrolog, i amddiffyn iechyd a diogelwch trigolion presennol ac i sicrhau nad oes unrhyw lygredd i na niwed i'r amgylchedd.

Nodiadau Cynghori: O'r 7 Ionawr 2019, mae'r datblygiad arfaethedig hwn yn destun Atodlen 3, Deddf Rheoli Llifogydd a Dŵr 2010. Felly, mae'r datblygiad angen cymeradwyaeth ar gyfer nodweddion Systemau Draenio Cynaliadwy (SuDS), yn unol â'r 'Safonau statudol ar gyfer systemau draenio cynaliadwy - dylunio, adeiladu, gweithredu a chynnal systemau draenio dŵr wyneb'. Felly, argymhellir bod y datblygwr yn ymgysylltu â Chyngor Gwynedd, fel y Corff Cymeradwyo SuDS (SAB), mewn perthynas â'u cynigion ar gyfer nodweddion SuDS. Noder: Mae Dŵr Cymru / Welsh Water yn ymgynghorai statudol ar gyfer y broses cais

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 18/05/2026
ADRODDIAD PENNAETH CYNORTHWYOL YR ADRAN	

SAB a bydd yn darparu sylwadau i unrhyw gynigion SuDS drwy ymateb i ymgynghoriad SAB.

Efallai y bydd angen i'r ymgeisydd wneud cais i Ddŵr Cymru / Welsh Water ar gyfer unrhyw gysylltiad â'r garthffos gyhoeddus dan A106 Deddf Diwydiant Dŵr 1991. Os bydd y cysylltiad i'r rhwydwaith garthffos gyhoeddus naill ai drwy ddraen ochrol (h.y. draen sy'n ymestyn y tu hwnt i ffin yr eiddo cysylltiol) neu drwy garthffos newydd (h.y. yn gwasanaethu mwy nag un eiddo), mae bellach yn ofyniad mandadol i ymrwymo yn y lle cyntaf i Gytundeb Mabwysiadu Adran 104 (Deddf Diwydiant Dŵr 1991). Hefyd, mae'n rhaid i ddyluniad y carthffosydd a'r draeniau ochrol gydymffurfio â Safonau Gweinidogion Cymru ar gyfer Carthffosydd Aflan a Draeniau Ochrol, a chydymffurfio â'r cyhoeddiad "Sewers for Adoption" - 7fed argraffiad. Gweler gwybodaeth bellach ar dudalennau'r Gwasanaethau i Ddatblygwr www.dwrcymru.com. Hysbysir yr ymgeisydd hefyd y gallai bod rhai carthffosydd cyhoeddus a draeniau ochrol heb gael eu cofnodi ar ein mapiau carthffosydd cyhoeddus gan eu bod yn wreiddiol mewn perchnogaeth breifat ac fe'u trosglwyddwyd i berchnogaeth gyhoeddus yn sgil Rheoliadau y Diwydiant Dŵr (Cynlluniau i Fabwysiadu Carthffosydd Preifat) 2011. Gall presenoldeb asedau o'r fath effeithio ar y bwriad. Er mwyn ein cynorthwyo i ddelio gyda'r bwriad gofynnwn i'r ymgeisydd gysylltu â Ddŵr Cymru i sefydlu lleoliad a statws y cyfarpar. Dan Ddeddf y Diwydiant Dŵr 1991 mae gan Ddŵr Cymru hawliau i gael mynediad i'w gyfarpar bob amser.

Yn unol â Pholisi Cynllunio Cymru (Rhifyn 12) a Nodyn Cyngor Technegol 12 (Dylunio), fe gynghorir yr ymgeisydd i arfer dull cynaliadwy o ystyried y cyflenwad dŵr mewn cynigion datblygu newydd, gan gynnwys defnyddio dulliau sy'n gwella effeithlonrwydd dŵr a gostwng y defnydd a wneir o ddŵr. Rydym yn argymhell bod yr ymgeisydd yn cysylltu ag adran Rheolaeth Adeiladu'r Awdurdod Lleol perthnasol i drafod eu gofynion o ran effeithlonrwydd dŵr.

Mae ein hymateb yn seiliedig ar y wybodaeth a ddarparwyd gan eich cais. Gofynnwn yn garedig, pe bai'r bwriad yn newid yn ystod proses y cais, i chi ail-ymgyngori gyda ni a chadwn yr hawl i gyflwyno sylwadau o'r newydd. Os oes gennych unrhyw ymholiadau, cysylltwch â'r is-lofnoddedig ar 0800 917 2652 neu ar e-bost developer.services@dwrcymru.com

Cyfoeth Naturiol
Cymru

Sylwadau 29/08/2025

Diolch am ymgynghori gyda Chyfoeth Naturiol Cymru (CNC) ynghylch y wybodaeth bellach i gefnogi'r uchod, a dderbyniwyd gennym ar 12/08/2025.

Mae gennym bryderon o hyd am y cais fel y'i cyflwynwyd. Fodd bynnag, rydym yn fodlon y gellir goresgyn y pryderon hyn os yw'r dogfennau a nodwyd isod yn cael eu cynnwys yn yr amod am y cynlluniau a'r dogfennau a gymeradwywyd ar yr hysbysiad penderfyniad:
Dogfennau - Cynllun Rheoli Amgylcheddol Adeiladu, Read Construction, Cyf 92000 R1 Diwyg2, Gorffennaf 2025
Campws Cymunedol Bontnewydd, Goleuadau Allanol, Lluniad Rhif P197-143-C, Diwyg C, Dyddiad 04.06.2025
Dalier sylw, os nad yw'r dogfennau hyn wedi eu cynnwys fe fyddwn yn gwrthwynebu'r cais cynllunio yma. Ceir rhagor o fanylion isod.

Rhywogaethau a Warchodir

Dyfrgi

Mae Dyfrgwn yn Rhywogaeth Ewropeaidd a Warchodir dan y Rheoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau, 2017. Mae dyfrgwn hefyd yn nodwedd ddynodedig o Ardal Gadwraeth Arbennig (ACA) Afon Gwyrfaï a Llyn Cwellyn sy'n ffinio â safle'r datblygiad i'r de - cyfeiriwn chi at ein sylwadau am safleoedd gwarchoddedig isod o safbwynt hyn. .

Mae sribyn o goedlan dorlannol wedi ei adnabod fel un sy'n ffinio ag ymyl ogleddol yr afon. Mae'n ymddangos fod y bwriadau a gyflwynwyd yn cadw'r coridor torlannol cyfan, rydym yn croesawu hyn ac rydym yn cynghori nad oes unrhyw lystyfiant i gael ei dynnu ar hyd y coridor hwn, gan ei fod yn darparu ardal byffer rhwng yr ysgol a'r afon i ddyfrgi sy'n cymudo.

'Rydym yn croesawu y Mesurau Osgoi Rhesymol (RAMs) a amlinellir yn adran 9.6 o'r Cynllun Rheoli Amgylcheddol Adeiladu, Read Construction, Cyf 92000 R1 Adol2, Gorffennaf 2025, a chynghorwn bod dogfen CEMP yn cael ei chynnwys yn y cynlluniau a gymeradwywyd a'r amod dogfennau ar yr hysbysiad penderfyniad.

Cyfeiriwn at y lluniad Goleuadau Allanol, Lluniad Rhif P197-143-C, Diwyg C, Dyddiad 04.06.2025 Mae'r cynllun yn dangos bod coridor cymudo tywyll yn bresennol i ddyfrgwn ar hyd y coridor torlannol gyda llystyfiant i'r de. Felly, rydym yn cynghori bod y cynllun goleuo hwn yn cael ei gynnwys yn y cynlluniau a gymeradwyir a'r dogfennau amod ar yr hysbysiad penderfyniad.

Mae CNC yn cyfeirio'r Awdurdod Lleol at lythyr y Prif Swyddog Cynllunio, dyddiedig 1 Mawrth 2018, sy'n cynghori Awdurdodau Cynllunio Lleol i atodi gwybodaeth am ofynion trwyddedu i bob caniatâd a hysbys-iadau ble fo Rhywogaethau Ewropeaidd Gwarchoddedig yn debygol o fod yn bresennol ar y safle.

Ystlumod

Nodwn fod yr Arolwg Ecolegol ar gyfer Adeilad Newydd yr Ysgol, dyddiedig 19 Mehefin 2024 (er iddo gael ei ddiweddarau wedi hynny; dim dyddiad) gan Gritten Ecology yn cyfeirio at archwiliadau mewnol yr adeiladau ar y safle, sydd i'w dymchwel, a gwblhawyd yn 2023 a 2024 ac ni ddaethpwyd o hyd i unrhyw dystiolaeth am ystlumod.

Nodwn bod arolygon pellach wedi eu cynnal a bod yr adroddiad a gyflwynwyd (Atodiad Arolygon Ystlumod, Gritten Ecology 24 Mehefin 2025) yn dod i'r casgliad fod ystlumod yn annhebygol o fod yn defnyddio safle'r cais. Felly, nid oes gennym unrhyw sylwadau o safbwynt ystlumod i'w gwneud ar y cais fel a gyflwynwyd.

Safleoedd Gwarchoddedig

Ardal Cadwraeth Arbennig (ACA)

Mae ffin llinell goch y cais yn cyffwrdd ag ACA afon Gwyrfaï a Llyn Cwellyn (er nad yw'r adeiladau arfaethedig o fewn ôl-troed y safle a warchodir). Mae'n ymddangos fod y gwaith dan sylw yn gyfyngedig i newid y strwythurau presennol gyda rhai newydd ar yr ôl-troed presennol. Ni fwriedir unrhyw waith tirweddu i'r cwrs dŵr ac mae'r cysylltiadau allfa presennol i gael eu defnyddio. Er hynny, mae gennym bryderon na ellir diystyru difrod o'r datblygiad arfaethedig ac rydym wedi adnabod llygredd fel llwybr posibl.

Yn gyffredinol, rydym yn fodlon gyda'r Strategaeth Ddraenio Dŵr Wyneb (Awst 2024) i reoli dŵr-ffo a'r draeniant ar ôl cwblhau'r prosiect.

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 18/05/2026
ADRODDIAD PENNAETH CYNORTHWYOL YR ADRAN	

Cyfeiriwn at y Cynllun Rheoli Amgylcheddol Adeiladu, Read Construction, Cyf 92000 R1 Diwyg2, Gorffennaf 2025. Rydym yn cytuno'n gyffredinol gyda manylion y mesurau lliniaru sydd yn y Cynllun. Felly, rydym yn cynghori bod y ddogfen CEMP yn cael ei chynnwys yn y cynlluniau a gymeradwyir a'r dogfennau amod ar yr hysbysiad penderfyniad.

Dylai eich Awdurdod fod yn fodlon bod unrhyw Rywogaethau ymledol anffroddol, a nodir yn adrannau 9.8 a 9.9 yn cael eu trin yn briodol.

Mae gennym argymhellion pellach i'r datblygwr yn yr adran "Cyngor i'r Datblygwr" isod.

Ni chaniateir golau artiffisial yn ystod y gwaith adeiladu ac yn bwysicach yn ystod gweithrediad yr ysgol newydd i adlewyrchu/effeithio ar goridor yr afon, fel bod y dyfrgi, yr eog a rhywogaethau eraill sy'n sensitif ddim yn cael eu heffeithio yn andwyol. Cyfeiriwn uchod at ein sylwadau ar y cynllun goleuo i'r dyfrgi.

Mae'n ymddangos y byddai draeniant dŵr wyneb yn cael ei gyfeirio i'r allfa bresennol i afon Gwyrfa. Bydd hyn yn osgoi yr angen am weithgaredd adeiladu o fewn yr ACA. Disgwylir y bydd y gollyngiad yn cael ei wanhau yn well yn y datblygiad newydd a gall fod yn welliant dros y drefn bresennol, ond mae'n rhaid sicrhau bod y dŵr yma o'r un ansawdd neu'n well na'r dŵr a dderbynnir, o afon Gwyrfa yn y dyfodol.

Rhaid i Gyngor Gwynedd, fel yr awdurdod cymwys, dan Reoliadau Cynefinoedd a Rhywogaethau 2017 (fel y'i diwygiwyd), cyn penderfynu rhoi caniatâd am brosiect sy'n debygol o gael effaith arwyddocaol ar safle ACA, naill ai ar ei ben ei hun neu drwy gyfuniad o gynlluniau neu brosiectau eraill, wneud asesiad priodol o oblygiadau'r prosiect ar gyfer y safle hwnnw o ystyried ei amcanion cadwraeth. Er dibenion yr asesiad, rhaid i chi ymgynghori â CNC ac ystyried unrhyw sylwadau a wnawn yn ystod cyfnod rhesymol o amser fel y nodir gennych chi. Yn absenoldeb yr asesiad hwn, ni all CNC roi sicrwydd na fyddai'r cynigion yn arwain at effaith andwyol ar yr ACA.

Safle dalgylch ACA sy'n Sensitif i Faethynnau

Nodwn bod safle'r cynllun o fewn ardal ddalgylch Ardal Gadwraeth Arbennig (ACA) Afon Gwyrfa a Llyn Cwellyn. Yn unol â'n Cyngor i Awdurdodau Cynllunio ar gyfer Ceisiadau Cynllunio sy'n Effeithio ar Aardaloedd Cadwraeth Arbennig Afonydd sy'n Sensitif i Faethynnau (28 Mehefin 2024), dan y Rheoliadau Cynefinoedd, rhaid i Awdurdodau Cynllunio ystyried effaith y datblygiad arfaethedig ar ansawdd dŵr o fewn dalgylchoedd afonydd ACA.

Nodwn o'r wybodaeth a gyflwynwyd y bydd y prif gyflenwad dŵr i Waith Trin Dŵr Gwastraff (WwTW) Llanfaglan. Yn y pendraw, bydd addasrwydd y trefniadau draeniau dŵr aflan i'r datblygiad arfaethedig yn fater i'ch Awdurdod i'w benderfynu. Er hynny, rydym yn fodlon y gellir gorsegyn y pryderon hyn gan eich Awdurdod drwy ddilyn ein Cyngor, yn benodol yr adran a elwir 'Beth mae hyn yn ei olygu i gynigion datblygu sy'n ymwneud â chysylltu â gweithfeydd trin dŵr gwastraff cyhoeddus?'.

Rydym felly yn eich cynghori i ystyried yr uchod pan fyddwch yn penderfynu a yw'r datblygiad yn debygol o gael effaith sylweddol ar yr ACA. Os ydych yn penderfynu bod angen Asesiad Priodol, bydd yr Ymgeisydd

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 18/05/2026
ADRODDIAD PENNAETH CYNORTHWYOL YR ADRAN	

wedyn angen cyflwyno pa bynnag dystiolaeth mae yn ei ystyried yn briodol (gan geisio cyngor gan ymgynghorwyr fel bo angen) i arddangos nad oes effaith andwyol ar gyfanrwydd y safle.

Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SoDdGA)

Mae CNC yn ystyried bod gan y cynigion y potensial i effeithio ar y SODdGA Afon Gwyrfaï a Llyn Cwellyn. Cyhyd ag yr eir i'r afael yn ddi-gonol â'r llwybrau effaith y cyfeirir atynt uchod ar gyfer yr Ardal Cadwraeth Arbennig, mae Cyfoeth Naturiol Cymru yn ystyried y bydd nod-weddion y SoDdGA hefyd yn cael eu diogelu'n briodol.

Perygl Llifogydd

Mae safle'r cais ym mharth B, fel y diffinnir gan y map cyngor datblygu (MCD) y cyfeirir ato yn NCT 15: Datblygiadau a Pherygl Llifogydd. Dangosir bod y safle hefyd mewn perygl o lifogydd yn ôl y Map Llifogydd ar gyfer Cynllunio (FMfP) - parth llifogydd 2 Afonydd. Fel y mae llythyr Llywodraeth Cymru dyddiedig 15 Rhagfyr 2021 yn ei gadarnhau, mae'r FMfP yn cynrychioli gwybodaeth sydd o ansawdd gwell ac sy'n fwy diweddar ar yr ardaloedd sydd mewn perygl o lifogydd o gymharu â'r Map Cyngor Datblygu.

Mae adran 6 o TAN 15 yn ei gwneud yn ofynnol i'r Awdurdod Cynllunio Lleol benderfynu a oes modd cyfiawnhau'r datblygiad yn y lleoliad hwn. Felly, rydym yn eich cyfeirio at y profion a nodir yn adran 6.2 o TAN15. Os ydych yn ystyried bod y bwriad yn cwrdd â'r profion a nodir ym meini prawf (i) i (iii), yna y prawf terfynol (iv) yw i'r ymgeisydd ddangos, drwy gyflwyno Asesiad Canlyniadau Llifogydd, fod modd rheoli canlyniadau posib unrhyw lifogydd i lefel dderbyniol.

Cefnogir y cais gan ddogfen o'r enw Adroddiad Cyfyngiadau Risg Llifogydd a Chyfleoedd: Ysgol Bontnewydd (CPF12344 09/08/2024) a luniwyd gan YGC sydd hefyd yn gweithredu fel yr Awdurdod Llifogydd Lleol Arweiniol (LLFA). Mae'r LLFA yn rheoli risg llifogydd sy'n cysylltu gyda dŵr arwyneb a chyrsgiau dŵr llai. Mae'r safle yn union gyferbyn â'r brif afon (afon Gwyrfaï) ac mae CNC yn rheoli risg llifogydd o'r prif afonydd.

Mae'r bwriad ar gyfer ysgol newydd ac mae'r holl elfennau adeiledig sy'n gysylltiedig â'r bwriad i'w gweld yn uwch na lefelau llifogydd a amcangyfrifir (gyda lwfans ar gyfer effeithiau newid hinsawdd), ac eithrio y cae pêl-droed/chwaraeon presennol/arfaethedig. Mae'r adroddiad yn cyfeirio at y model hydrologig a adeiladwyd gan YGC ar gyfer afon Gwyrfaï gerllaw a ffynonellau eraill o risgiau llifogydd. Nid yw CNC wedi adolygu y gwaith modelu ac o'r herwydd mae'r FMfP yn parhau i fod yn brif ffynhonnell i'r wybodaeth ofodol ar risg llifogydd i ddibenion cynllunio.

Rydym hefyd yn nodi'r argymhellion yn yr adroddiad ynglŷn ag ymestyn wal llifogydd CNC ar hyd afon Gwyrfaï i helpu rheoli llifogydd dŵr wyneb. Rydym mewn trafodaeth gyda YGC ynglŷn â hyn er nad oes unrhyw ymrwymiadau wedi eu gwneud ynglŷn â'r estyniad arfaethedig a pha Awdurdod Rheoli Risg fyddai orau i hyrwyddo, adeiladu a cynnal a chadw'r estyniad arfaethedig. Fodd bynnag, nid yw hyn yn effeithio ar ein sefyllfa o ran derbynioldeb y cais i amnewid yr ysgol o ran risg llifogydd.

Gan mai cyfrifoldeb yr Awdurdod Cynllunio Lleol yw penderfynu p'un a ellir rheoli risgiau a chanlyniadau llifogydd yn unol â NCT15, rydym yn argymhell eu bod yn ystyried ymgynghori ag ymgynghorwyr proffesiynol

eraill ar faterion megis cynlluniau argyfwng, gweithdrefnau a mesurau i ymdrin â niwed strwythurol a allai godi oherwydd llifogydd. Noder nad ydym fel arfer yn gwneud sylw ar ddigonoldeb cynlluniau a gweithdrefnau ymateb mewn argyfwng llifogydd sy'n cyd-fynd â chynigion datblygu, gan nad ydym yn ymgymryd â'r rolau hyn yn ystod llifogydd. Byddai ein rhan ni yn ystod argyfwng llifogydd yn gyfyngedig i gyflenwi rhybuddion llifogydd i breswylwyr/defnyddwyr.

Trwydded Gweithgarwch Perygl Llifogydd

Rydym yn cynghori'r ymgeisydd bod Rheoliadau Trwyddedu Amgylcheddol (2016) yn gofyn iddynt sicrhau Trwydded Gweithgarwch Perygl Llifogydd penodol a gyfer unrhyw waith neu strwythurau sydd mewn, o dan, dros neu o fewn 8 metr i lethr afon Gwyrffai, sydd wedi'i dynodi yn 'brif afon'. Mae rhagor o gyngor ac arweiniad ar gael ar ein gwefan: <http://www.naturalresources.wales/permits-and-permissions/flood-risk-activities/flood-risk-activity-permits-information/?lang=en>

Materion Eraill

Mae ein sylwadau uchod yn ymwneud yn benodol â materion sydd wedi'u cynnwys ar ein rhestr wirio, Gwasanaeth Ymgynghorol Cynllunio Datblygu: Pynciau Ymgynghori (Medi 2018), sydd wedi'i chyhoeddi ar ein gwefan. Nid ydym wedi ystyried yr effeithiau posib ar faterion eraill ac nid ydym yn diystyru'r posibilrwydd i'r datblygiad arfaethedig effeithio ar fuddion eraill.

Cynghorwn yr ymgeisydd, yn ogystal â chael caniatâd cynllunio, mai ei gyfrifoldeb yw sicrhau ei fod yn cael pob hawlen/caniatâd/trwydded sy'n berthnasol i'w ddatblygiad. Cyfeiriwch at ein gwefan i gael rhagor o fanfyllion.

Cyngor i'r Datblygwr

Argymhelliad ar y Cynllun Rheoli Amgylcheddol Adeiladu, Read Construction, Cyf 92000 R1 Diwyg2, Gorffennaf 2025

Rheoli Llygredd:

- Dylai'r bwnd pridd cywasgedig, oni bai bod y geodecstil ar y tu allan, gael cymysgfa o hadau glaswellt generig sy'n sefydlu yn gyflym yn tyfu yno.
- Ni welir y bwnd ar unrhyw un o'r cynlluniau cam adeiladu.
- Dywed Atodiad A, "y bwnd i fynd ar hyd terfyn safle'r gwaith adeiladu hyd at y cae chwarae presennol". Gan fod y pentwr pridd sydd i'w leoli ar y cae chwarae yn cael ei ddangos ar y cynlluniau, dylai'r bwnd fynd ar hyd y cyfan o'r safle tuag at yr afon, gan gynnwys ar hyd y cae chwarae.
- Mae diffyg elfen fonitro yn y CEMP. Rhaid monitro a gwella effeithiolrwydd atal llygredd, os oes angen, trwy gydol y broses ddymchwel ac adeiladu i sicrhau nad oes unrhyw lygredd o'r safle yn mynd i afon Gwyrffai. Adrodd am ddigwyddiad / gollyngiad deunydd:
- Ar gyfer gollyngiadau neu ddigwyddiadau eraill sydd y tu hwnt i allu gweithredwyr y safle i'w rheoli, dylid cysylltu â CNC ar y linell ymateb i ddigwyddiadau ar 03000 65 3000.
- Mae 6.3.1 yn datgan "Dangosir lleoliadau storio tanwydd/ardal COSHH yn Ffigur 2", er hynny nid ydynt wedi eu dangos yn glir neu maent heb gael eu labelu yn glir. Dylai'r lleoliadau fod ddigon i ffwrdd o'r afon gan leihau unrhyw lwybrau posibl i ollyngiad fynd mewn i'r afon.

Rheoli gwastraff:

- Nodwn nad yw'r Cynllun Rheoli Gwastraff Safle / Adnoddau wedi ei ddatblygu eto a dywed paragraff 7.4 y bydd y cynllun hwn yn adnabod llif gwastraff i bob deunydd i ddargyfeirio cymaint â phosibl i ffwrdd o

orfod mynd i gael ei dirlenwi. Felly, dim ond ar ffurf drafft mae Tabl 7 ar hyn o bryd. Wrth gwblhau'r cynllun, dylid cynnwys y canlynol:

- Sicrhau bod gan yr holl gonastraffwyr gwaredu gwastraff drwydded i gludo'r deunyddiau perthnasol (megis gwastraff dymchwel neu wastraff peryglus, yn dibynnu ar y math maent yn ei gludo) a bod copïau o'r nodiadau trosglwyddo gwastraff (i wastraff nad yw yn beryglus) a nodiadau cludo (i wastraff peryglus) yn cael eu cadw ar y safle neu gan reolwyr y safle.

- Mae Tabl 7 yn dangos y bydd asbestos a goleuadau fflwroleuo (sy'n cynnwys arian byw) yn cael eu gwaredu trwy dirlenwi. Dynodwyd y ddau fel gwastraff peryglus ac mae'n rhaid eu cadw a'u gwaredu ar wahân i wastraff cyffredinol/nad yw'n beryglus, gan ddilyn y Rheoliadau Gwastraff Peryglus 2005. Rhaid gwaredu drwy gludwr gwastraff peryglus gyda thrwydded i safle a ganiateir i dderbyn asbestos / gwastraff trydanol ac offer electronig i oleuadau fflwroleuol. Rhaid cadw copïau o'r nodiadau cludo.

- Mae Tabl 7 hefyd yn rhestru'r gorchudd GRP (glass reinforced plastic) fel deunydd i fynd i safle tirlenwi. Er y caniateir hyn yn dechnegol, nid ydym yn annog hyn o gwbl gan fod GRP yn parhau am amser hir gyda'r gallu i ryddhau cemegau. Os nad oes posibl ei ail-ddefnyddio, dylid ymdrechu i ddargyfeirio'r deunydd yma o gael ei dirlenwi i amlosgydd troi gwastraff yn ynni neu gyfleuster ailgylchu arbenigol (e.e. adfer ffibr i agredau).

Rheolaeth y Pridd:

- Dywed 8.3 na fydd pentyrrau pridd yn cae eu cadw o fewn 10m i afon Gwyrfa. Rydym yn gwerthfawrogi bod lleoliad y pentwr ar y cynllun dros 50m i ffwrdd o'r cwrs dŵr a bod y CEMP yn sôn am osod bwnd pridd cywasgedig gyda 'membrane' yn ogystal â mesurau eraill fel gorchuddio pentyrrau a rhwyd llaid ychwanegol, os oes angen. Rydym yn cynghori y dylid cynyddu'r pellter i o leiaf 15, gorau oll 20m, oni bai y gellir rhoi eglurhad digonol pam nad oes angen hyn, ynghyd â'r bwnd a mesurau atal llygredd eraill fel bo angen yn ystod cyfnodau hir o dywydd gwlyb.

Bioddiogelwch:

- Tra bod 5.2.5 yn datgan "Nid oedd unrhyw rywogaethau planhigion ymledol wedi eu cofnodi ar y safle", mae 9.9 yn sôn bod montbretia, rhywogaeth nad yw'n frodorol ac yn ymledol wedi sefydlu ac y bydd yn cael ei glirio. Felly, nid yw hi'n ymddangos fod y frawddeg yn 5.2.5 yn hollol gywir. Dylid cynnwys canllawiau pellach ar dynnu a gwaredu montbretia. Mae dwy ffordd effeithiol i gael gwared ar montbretia. Un yw codi'r planhigion a'r holl gormau sydd dan y pridd. Os yw hyn yn cael ei wneud yn drwyadl dyma yw'r dull mwyaf effeithiol a chydawns yn amgylcheddol oni bai bod y pridd wedi ei styrbio, a bod pridd rhydd a chormiau a fethwyd yn agos at y cwrs dŵr. Y dewis arall yw chwistrellu ailadroddus neu sychu'r dail trwy gydol y tymor tyfu gyda chwynladdwr, gorau oll os yw'n chwynladdwr ar sail glyphosate wedi ei gymeradwyo i'w ddefnyddio ger y dŵr. Mae angen caniatâd ymlaen llaw gan CNC i ddefnyddio unrhyw chwynladdwr ar dorlan yr afon neu yn yr ardal SoDdGA (SSSI). Bydd y ddau ddull angen peth gwaith dilynol i sicrhau nad oes unrhyw gormau wedi goroesi. Y peth pwysicaf yw na ddylid cael gwared ar montbretia fel gwastraff cyffredinol, gwastraff gwyrdd cyffredinol na chompost, gan ei fod yn ymledu yn hawdd o gormau a daflwyd. O gofio am y diffyg cyfleusterau yn yr ardal sy'n derbyn deunydd planhigion ymledol nad ydynt yn frodorol, yr opsiwn gwaredu gorau yw amlosgi ar y

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 18/05/2026
ADRODDIAD PENNAETH CYNORTHWYOL YR ADRAN	

safle o dan eithriad gwastraff D7 (a ffefrir), neu gladdu dwfn drwy ei gadw mewn deunydd 'geo-textile' gan ddilyn Penderfyniad Rheoliadol CNC 058.2.

- Mae sawl Rhywogaeth estron oresgynnol (INNS) ar hyd afon Gwyrfaï a gallent sefydlu ar dir sydd wedi ei styrbio yn ystod neu yn dilyn y gwaith. Er mwyn osgoi hyn rhag cyfrannu i ddod yn ffynhonnell hadau i'r SoDdGA (SSSI) a'r amgylchedd ehangach, bydd unrhyw INNS sy'n ymddangos ar y safle adeiladu yn cael ei rheoli yn hytrach na'i hosgoi. Rydym yn cynghori newid hierarchiaeth yr opsiynau ymateb a roddir dan 9.8 - dylid ond datblygu a gweithredu cynllun lliniaru bioddiogelwch sy'n benodol i'r safle os na ellir osgoi'r ardal, ond os yn bosibl ble bynnag y daethpwyd o hyd i INNS. Byddai CNC ond angen cymeradwyo gweithrediadau fyddai yn effeithio ar y SoDdGA (SSSI) a'r ACA. fel defnyddio chwynladdwr ar ben torlan yr afon.

Arall:

- Sicrhewch bod yr holl ddeunyddiau a gedwir ar y safle, boed yn wast-raff, deunyddiau adeiladu, neu ddeunydd pecynnu, yn enwedig plastig a deunyddiau ysgafn fel ffoil, byrddau ynysu, ac ati yn cael eu cadw yn ddiogel i osgoi 'sbwriel rhag cael ei chwythu i ffwrdd.

Llwybrau

Nid yw hi'n ymddangos fod unrhyw Hawliau Tramwy sydd wedi eu cofnodi fydd yn cael eu heffeithio gan y bwriad yma

Coed

Nid wyf yn gallu dod o hyd i gopi or adroddiad coed yn y ffeil gynllunio. Mae'r coed a argymhellir i'w plannu yn addas, er hynny byddwn yn cynghori bod 'Viburnum opulus' a 'Acer campestre' yn cael eu newid yn y gymysgfa frodorol yn y gwrych i rywbeth sy'n fwy addas i'r goedlun leol, fel coed Aethnen ac afalau surion bach.

Byddwn hefyd yn newid yr Acer campestre (safonol) gyda aethnen frodorol neu goed afalau surion bach (rwyf yn hapus i ddarparu manylion i'r ymgeisydd o ble y gellir cael y rhain).

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 18/05/2026
ADRODDIAD PENNAETH CYNORTHWYOL YR ADRAN	

Ymgynghoriad Cyhoeddus:

Rhodddwyd rhybudd ar y safle a gwybyddwyd trigolion cyfagos. Daw'r cyfnod hysbysebu i ben a derbyniwyd 3 gohebiaeth gwelir crynodeb o'r sylwadau:

- Cefnogol iawn o'r datblygiad.
- Croesawu buddsoddiad yn y gymuned leol.
- awyddus iawn i'w weld yn symud yn ei flaen er budd plant y pentref.
- Pryder yn ynghylch lleoliad y tanc sprinkler mawr. Mae hwn yn strwythur sylweddol ac yn debygol o gael effaith weledol sylweddol.
- Lleihau ei effaith weledol, e.e. drwy: o ei gladdu'n rhannol yn y ddaear, neu o leihau uchder y strwythur?
- Pryder ynghylch lefelau sŵn posibl a all ddod o weithrediad y tanc.
- Dyluniad y ffensys/ffiniau Ar hyn o bryd mae cyfuniad o "mesh fencing" a ffens goed ar hyd y ffin wrth ymyl y tanc. Byddai'n dda cael fwy o gysondeb a dyluniad sy'n gweddu'n well i ardal breswyl.
- (ochr agosaf at y brif lôn) Mae'r cynllun yn nodi "existing boundary wall (mixed masonry)", ond nid oes wal o'r fath yno - dim ond gwrych trwchus sy'n ffurfio'r ffin.
- Pryder ynglŷn â gwrychoedd, drain a mieri presennol yn gordyfu dros waliau eiddo cyfagos.
- Pryder ynglŷn a pwyntiau mynediad yr ysgol. Rhieni a plant yn cerdded ar eiddo/ llwybrau preifat er mwyn cyrraedd yr ysgol.
- Pobl yn parcio ar draws mynedfa eiddo preifat.
- Plant yn sefyll i siarad a chicio gro oddi'r llwybr preifat ac yn ei ddifrodi.
- Pobl yn pwyso yn erbyn ffensys preifat yn ddyddiol, plant yn cicio peli yn erbyn ffensys a dychryn cŵn y preswylwyr.

5. Asesiad o'r ystyriaethau cynllunio perthnasol:

Egwyddor y datblygiad

- 5.1 Mae'n ofynnol gwneud penderfyniadau ar geisiadau cynllunio yn unol â'r cynllun datblygu a fabwysiadwyd, oni bai bod ystyriaethau perthnasol eraill yn nodi fel arall. Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn (CDLL) yw'r 'Cynllun Datblygu' mabwysiedig yn yr achos yma. Mae safle'r cais wedi ei leoli y tu fewn i ffin ddatblygu Pentref Gwasanaeth Bontnewydd ac mae holl safle'r cais ar dir sydd eisoes mewn defnydd cymunedol ac ar gyfer darparu addysg (Dosbarth Defnydd D1).
- 5.2 Y prif bolisi cynllunio sy'n berthnasol i'r cais hwn yw polisi ISA 2 Cyfleusterau Cymunedol y CDLL. Mae'r polisi hwn yn gefnogol o ddarparu cyfleusterau cymunedol newydd yn amodol a chw'rdd â phum maen prawf. Fe asesir y datblygiad yng nghyd-destun y meini prawf hynny isod :
1. Mae maen prawf (i) yn nodi fod y cyfleuster wedi ei leoli o fewn neu union ger ffiniau datblygu. Fel y nodir uchod, mae'r safle wedi ei leoli o fewn ffin datblygu Bontnewydd, felly yn cwrdd gyda'r maen prawf yma.
 2. Mae maen prawf (ii) yn cyfeirio at adeiladau newydd ac os nad all anghenion y gymuned gael eu cwrdd drwy ddefnydd presennol o gyfleusterau presennol neu drwy drosi adeiladau presennol. Efo unrhyw gais ffurfiol dylid cynnwys manylion am gyflwr yr adeilad presennol a

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 18/05/2026
ADRODDIAD PENNAETH CYNORTHWYOL YR ADRAN	

pam fod angen codi ysgol o'r newydd ar y safle. Yn ôl y cais fe adeiladwyd prif adeilad presennol yr ysgol yn ystod y 1970au, mae ffabrig yr adeilad ar ddiwedd ei oes, ac nid yw'n gallu darparu amgylchedd dysgu priodol o fewn cyd-destun safonau dylunio cyfredol a ddisgwyllir gan ysgolion yn ystod yr 21ain Ganrif. Mae adeilad ysgol Fictoriaidd ar wahân sy'n cynnal y Cylch Meithrin a chynnig darpariaethau cyfyngedig ar gyfer defnydd gan y gymuned. Mae ffabrig yr adeilad yma hefyd wedi dirywio dros nifer o flynyddoedd ac eto mae'n llai na ffafr- iol ar gyfer cyfleuster modern, cynaliadwy a ddisgwyllid o'r math hwn. Mae defnydd o'r ad- eiladau yma eisoes wedi dod i ben oherwydd nad ydynt yn addas erbyn hyn. Wrth ystyried cyflwr yr adeiladau presennol a bod bwriad defnyddio'r un safle, fe gredir ei fod yn rhesymol ceisio codi adeilad newydd wedi ei ddylunio'n bwrpasol ar gyfer gofynion addysgol ac am- gylcheddol cyfoes.

3. Mae maen prawf (iii) yn nodi os yw'r cynnig yn gofyn am ail-leoli cyfleuster, y gellir dangos nad yw'r safle presennol bellach yn addas ar gyfer y defnydd hwnnw. Yn debyg i faen prawf (ii) uchod dylid cyflwyno tystiolaeth efo unrhyw gais ffurfiol pam nad yw'r adeilad presennol yn addas. Nid yw'r
 4. Nodir maen prawf (iv) bod graddfa a math y cynnig yn briodol o gymharu â maint, cymeriad a swyddogaeth yr anheddle. Mae'r ysgol bresennol yn darparu lle ar gyfer 210 o ddysgwyr. Mae'r cais yn nodi bwriad darparu ysgol ar gyfer 240 o ddysgwyr, ond yn ddiweddarach der- byniwyd gwybodaeth ychwanegol gan Adran Addysg y Cyngor yn cadarnhau na fydd cynnydd yn y nifer o ddysgwyr o ganlyniad i'r bwriad yma ac nid oes newid yn nalgylch yr ysgol, ac felly oni bai i newidiadau naturiol yn y boblogaeth, ni fydd cynnydd yn y nifer o ddysgwyr a fydd yn mynychu'r ysgol ac ni fydd newid i'r defnyddwyr fydd ar y safle yn y dyfodol. Cyd- nabyddir fod yr adeilad bwriedig yn fwy na'r rhai presennol, ond wrth ystyried bod y cynnig hwn yn deillio o gais 'Her Ysgolion Cynaliadwy' gan Ysgol Bontnewydd a Chyngor Gwynedd ar y cyd i Lywodraeth Cymru o ganlyniad i'r angen cydnabyddedig i wella cyfleusterau add- ysgol Bontnewydd er cwrdd ag anghenion cyfoes y gymuned, fe gredir bod graddfa'r datblyg- iad hwn yn gwbl briodol ar gyfer ei leoliad.
 5. Mae maen prawf (v) yn ceisio sicrhau bod y cynnig yn hawdd ei gyrraedd ar droed, beic a chludiant cyhoeddus. Gan fod yr ysgol newydd arfaethedig ar safle'r ysgol bresennol o fewn y ffin datblygiad Bontnewydd, fe ystyrir bod y safle'n hwylus iawn i'r rheini sydd am gerdded, beicio neu ddefnyddio cludiant cyhoeddus i gyrraedd y safle, credir fod maen prawf (v) yn cael ei fodloni.
- 5.3 Wrth ystyried y drafodaeth uchod fe gredir bod y cynnig hwn yn cwrdd gyda holl feini prawf Polisi ISA 2 y CDLL. Yn ogystal mae Polisi ISA 4 yn dynodi Llecynnau Agored sydd i'w gwarchod rhag datblygiad ac mae'r cae chwarae yng ngogledd orllewin y safle wedi ei ddiogelu dan y dyn- odiaid hwn. Fe fydd y cae hwn yn parhau fel cae chwarae ac felly mae'r cais yn gyson gyda gofynion ISA 4.
- 5.4 Mae polisi PCYFF 1 yn gofyn am leoli datblygiadau oddi fewn i ffiniau datblygu a'r tu allan fod cynigion yn cael eu gwrthod oni bai eu bod yn unol â pholisïau penodol yn y CDLL neu bolisïau cynllunio cenedlaethol neu fod y cynnig yn dangos bod ei leoliad yng nghefn gwlad yn hanfodol. Fel y nodir uchod mae'r safle wedi ei leoli y tu fewn i'r ffin ddatblygu ac mae'r bwriad dan sylw yn cydymffurfio gyda Pholisi ISA 2. Yn sgil hyn ystyrir felly fod y bwriad hefyd yn dderbyniol o ran Polisi PCYFF 1 CDLL.

Mwynderau gweledol

- 5.5 Yn ôl y ffurflen gais cyfanswm arwynebedd llawr yr adeiladau presennol yw 1637 metr sgwâr a chyfanswm arwynebedd llawr yr adeilad bwriedir yw 2126 metr sgwâr felly bydd cynnydd oddeutu 489 metr sgwâr. Er bydd y datblygiad yn golygu cynnydd o oddeutu treian mewn arwynebedd llawr fe wneir defnydd mwy effeithlon o ofod oherwydd bydd dau adeilad unllawr yn cael eu ham- newid gan un adeilad deulawr gyda chymysgedd o doeau brig a thoeau fflat gyda therasau hygrych mewn rhai mannau, lleolir yn ganol y pentref mewn ardal gyda nifer o dai deulawr, ac adeiladau o wahanol uchder a dyluniadau a gorffeniadau yn wasgaredig o'i gwmpas. Mae dyluniad yr adeilad hefyd yn ymateb i wahaniaeth mewn lefelau'r safle trwy gyflwyno lefelau llawr gwaelod wedi eu

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 18/05/2026
ADRODDIAD PENNAETH CYNORTHWYOL YR ADRAN	

rhannu, o ganlyniad ni fydd graddfa neu mas yr adeilad yn ymddangos yn sylweddol fwy na'r adeiladau blaenorol. Mae'r dyluniad yn un cyfoes ac yn ymateb i'r angen am gyfleuster penodol yn y pentref.

- 5.6 Cydnabyddir y bydd cynnydd yn uchder yr adeilad newydd o'i gymharu â'r strwythurau presennol, does ddim osgoi'r ffaith y bydd ychydig o effaith ar fwynderau gweledol, mae Asesiad Gweledol Trefol cyflwynwyd efo'r cais yn nodi y bydd yr ysgol newydd yn effeithio ar ddau bwynt golygfa allan o ddeuddeg pwynt golygfa ac ar y gwaethaf cymedrol fydd yr effaith ar y pwyntiau golygfeydd yma, a rhaid cofio fod y safle wedi ei leoli o fewn ardal adeiledig. Oherwydd hyn, fe ystyrir bod y dyluniad a gyflwynwyd yn cynnig datblygiad a fyddai o raddfa a gwedd a fyddai'n addas ar gyfer ei safle adeiledig. Mae'r ffaith y bydd nodweddion o gymeriad yr ysgol bresennol ac yr ardal megis llechi, brics coch, a rendr gwyn sy'n nodweddion cyffredin yn y pentref yn cael eu hymgorffori yn y dyluniad yn pwysleisio'r dilyniant o'r sefyllfa bresennol ac ymgais i weddu ac ymddoddi i'w amgylchedd. Yn ogystal, byddai dyluniad yr adeilad newydd, gyda'i thoeau brig, gorffeniadau'r edrychiadau a'r amrywiaeth yn uchderau'r gwahanol elfennau, yn creu datblygiad a fyddai, er yn sylweddol fwy na'r adeilad presennol, yn parhau i fod o raddfa sy'n cyd-weddu â graddfa a dyluniad yr ardal anheddol o amgylch. Fe gredir felly bod y datblygiad yn parchu cyddestun ei safle yn unol â gofynion Polisi PCYFF 3, yn ogystal ni chredir y byddai'n effeithio'n andwyol ar yr ardal gadwraeth ac na fyddai felly yn groes i ofynion perthnasol polisi AT 1.

Mwynderau cyffredinol a phreswyl

- 5.7 Yn gyffredinol, mae polisiâu PCYFF 2 a PCYFF 3 y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd yn annog caniatáu cynigion ar gyfer datblygiadau newydd cyn belled na fyddent yn cael effaith niweidiol ar iechyd, diogelwch neu fwynderau meddianwyr eiddo lleol neu ar yr ardal yn gyffredinol.
- 5.8 Mae'r cynnig yn amnewid ysgol a chanolfan gymunedol bresennol, ac felly nid oes newid i ddefnydd presennol y safle, ac ni fydd cynnydd yn y niferoedd o ddysgwyr o'r sefyllfa bresennol, ond cydnabyddir bydd cynyddu maint yr ysgol ac annog y defnydd o fannau allanol yn golygu posib bydd cynnydd mewn sŵn i drigolion tai cyfagos, ond ni ystyrir y byddai hyn yn sylweddol o'i gymharu â'r sefyllfa bresennol.
- 5.9 Yn ogystal, er bydd cynnydd yn faint yr adeilad a nifer o ffenestri ar y drychiadau, bydd un adeilad ysgol yn hytrach na dau adeilad sy'n golygu bydd y pellter rhwng nifer o'r tai cyfagos yn fwy. Bydd Sycharth oddeutu 3 metr yn bellach oddi wrth yr ysgol, Adeiladau Beuno o gwmpas yr un pellter, oddeutu 38 metr o'r ysgol, bydd Wayside a Llwyn Celyn oddeutu rhwng 13 metr - 17 metr ac yr Hen Bost oddeutu 42 metr yn bellach i ffwrdd oddi wrth adeilad yr ysgol newydd ac wrth ystyried na fydd defnydd y safle'n newid a bod eisoes rhwng-weledd rhwng tir yr ysgol a'r eiddo preifat gerllaw, ni chredir bydd ychwanegiad arwyddocaol at or-edrych o'r tai a gerddi cyfagos yn deillio o'r datblygiad hwn. Yn yr un modd, er y byddai'r adeilad yn fwy o ran swmp na'r adeiladau blaenorol ni chredir y byddai'n arwyddocaol wahanol i'r sefyllfa bresennol o ran dominyddu'r eiddo sydd o flaen y safle. Ni chredir felly bydd niwed ychwanegol arwyddocaol yn deillio i fwynderau trigolion lleol oddi wrth ddatblygiad ysgol newydd ar y safle.
- 5.10 Yn ôl y cais bydd holl offer a pheiriannau sy'n cynhyrchu sŵn sy'n gysylltiedig â'r datblygiad arfaethedig wedi'u dylunio i sicrhau nad yw terfynau allbwn sŵn yn fwy na'r rhai o fewn yr Asesiad Effaith Sŵn cyflwynwyd fel rhan o'r cais a bydd camau lliniaru acwstig priodol yn cael eu hinte-greiddio i ddyluniad yr adeilad arfaethedig, offer a pheiriannau gwasanaethau a lleoliadau sy'n destun gweithgaredd gweithredol. Mae'r cais hefyd yn cynnwys strategaeth goleuo. Mae hyn yn cyfyngu goleuo o fewn y safle, gan wynebu i mewn ac i lawr i atal effeithiau gorlifo golau ar eiddo preswyl cyfagos.
- 5.11 Bwriedir annog defnydd ardaloedd chwarae ysgol a maes chwaraeon gan aelodau o'r gymuned y tu allan i'r amserlen arferol ysgol ac mae'r ardaloedd yma wedi cael eu lleoli i'r Dwyrain, gan leihau effaith unrhyw effaith ar eiddo preswyl cyfagos.

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 18/05/2026
ADRODDIAD PENNAETH CYNORTHWYOL YR ADRAN	

- 5.12 Yn ogystal dywed Gwarchod y Cyhoedd bydd angen cadarnhau oriau defnyddio'r cwrt Ardal Gemau Aml Ddefnydd (AGAD neu MUGA). Mae'r wybodaeth yn awgrymu y bydd y gymuned yn defnyddio'r cwrt, yn ogystal â'r ysgol, a thybir y bydd hyn yn digwydd y tu allan i oriau ysgol. Nid oes goleuadau allanol pwrpasol ar gyfer yr ardal yma, ac felly byddai eu defnydd yn cael ei gyfyngu i oriau golau dydd ac felly yn gyfystyr a defnydd o'r ardal yma yn bresennol fel caeau chwarae. Er mwyn sicrhau mwynderau'r trigolion lleol o ran effaith golau a sŵn ystyrir y byddai'n rhesymol gosod amod i gytuno unrhyw olau ychwanegol ar y safle, gan nodi y byddai golau ar ffurf golau llif angen caniatâd cynllunio ar wahân ac yn destun asesiad pellach.
- 5.13 Cydnabyddir y byddai peth aflonyddwch yn ystod adeg dymchwel ac adeiladu'r bwriad, ac ystyrir y byddai gosod amod i dderbyn Cynllun Rheoli Effaith Amgylcheddol o flaen llaw yn gosod allan mesurau lliniaru ar gyfer unrhyw aflonyddwch ar yr adeg yma, gan nodi mai am gyfnod dros dro byddai hyn.
- 5.14 Ar y cyfan, fel soniwyd eisoes, wrth ystyried nad oes newid defnydd i'r safle, ni chredir bydd y datblygiad hwn yn achosi niwed arwyddocaol i fwynderau'r ardal leol na'i thrigolion yn y tymor hir er, yn anorfod, fydd peth sŵn ac aflonyddwch yn ystod y cyfnod adeiladu. Fe greidir, o osod amodau priodol yn sgil derbyn sylwadau Uned Gwarchod y Cyhoedd, y gellid sicrhau bydd effaith mwynderol y datblygiad yn dderbyniol. O weithredu fel yr uchod, fe greidir bydd y datblygiad yn dderbyniol dan bolisiau PCYFF 2 a PCYFF 3 y CDLL.

Materion trafndiaeth a mynediad

- 5.15 Fe gyflwynwyd Asesiad Trafndiaeth a Datganiad Dyluniad a Mynediad efo'r cais, ac yn ôl y Datganiad er bod y safle yn gweithredu'n flaenorol fel ysgol sydd â threfniant mynediad hanesyddol gyda mynediad cerbydol; oherwydd lleoliad y safle presennol wedi ei gyfyngu i'r gogledd ddwyrain o Ddol Beuno, fe nodwyd o ganlyniad i lecynnau parcio a manau troi cyfyngedig, bod gwrthdaro rhwng cerbydau a cherddwyr, yn enwedig yn ystod uchafbwyntiau prysurdeb sef amseroedd danfon a chasglu, ble mae gordyrru peryglus ar y gyffordd a mynediad y safle. Yn ôl y cais; mae disgyblion yn aml yn cael eu rhyddhau o gerbydau ar hyd ochr y ffordd brysur ble mae risg uchel o wrthdrawiad gyda cherbydau yn troi.
- 5.16 Er mwyn cyfyngu effaith cerbydau ar gyffordd yr A4871, mae llwybr teithio cerbydol newydd yn cael ei gynnig er mwyn galluogi system stacio un ffordd yn ystod amseroedd brig o ran prysurdeb danfon a chodi, fydd hwn wedi ei leoli i ddwyrain y safle trwy ddefnyddio ffordd mynediad presennol i lawr i'r bloc Fictoriaidd, Llwyn Celyn. Fydd hwn yn ffurfio llwybr un ffordd i mewn i'r safle wrth gadw mynediad i'r anheddau preswyl a chyffordd dwy ffordd efo Dol Beuno.
- 5.17 Trwy gael mynediad i'r safle i'r de ddwyrain bydd cerbydau yn cael mynediad i lon gollwng i ffwrdd a/ neu lecynnau parcio staff/ ymwelwyr, byddai'r llwybr un ffordd yn caniatáu i gerbydau stacio o fewn y safle yn hytrach na gordyrru Dol Beuno.
- 5.18 Bydd symudiadau cerddwyr yn cael eu hannog o'r ffiniau gogleddol a dwyreiniol, lle bydd defnyddwyr y safle yn defnyddio llwybrau troed llydan, gan sicrhau bod symudiadau cerddwyr a cherbydau yn cael eu gwahanu cymaint ag sy'n bosib er lleihau'r risg o wrthdaro rhwng cerddwyr a cherbydau o fewn y safle.
- 5.19 Byddai gogledd ddwyrain o'r safle yn cynnwys y ffordd mynediad, parcio a theras mynediad a fydd yn agored i'r cyhoedd. Bydd y cwrt AGAD (MUGA) allanol un cael ei ddylunio efo'r posibilrwydd bydd bosib parcio arno yn anffurfiol dros dro fel darpariaeth ychwanegol o barcio wrth gynnal digwyddiadau cyhoeddus cymunedol er enghraifft, ffeiriau, cyngherddau ayyb.
- 5.20 Cyflwynwyd hefyd Cynllun Teithio gyda'r cais sy'n hyrwyddo dewisiadau teithio gwyrdd, glanach ac yn lleihau'r ddibyniaeth ar y cerbydau preifat.
- 5.21 Derbyniwyd sylwadau gan yr adran drafnidiaeth yn nodi nad oedd ganddynt wrthwynebiad i'r datblygiad.

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 18/05/2026
ADRODDIAD PENNAETH CYNORTHWYOL YR ADRAN	

- 5.22 Wrth ystyried ei natur canol pentref, a hanes defnydd y safle, ni ystyrir bod unrhyw resymau diogelwch priffyrdd dros wrthod y cais cynllunio. O weithredu'n unol a'r cynlluniau, y Datganiad Dylunio a Mynediad yn ogystal a'r Cynllun Teithio a gyflwynwyd ac yn unol a sylwadau'r Uned Drafnidiaeth fe greidir bod y cais hwn yn cwrdd gyda gofynion polisiâu PS 4, TRA 2 & TRA 4 sy'n anelu at sicrhau darpariaeth ar gyfer trafnidiaeth sy'n gynaliadwy ac yn ddiogel ar gyfer yr holl ddefnyddwyr.

Materion Llifogydd

- 5.23 Mae'r safle wedi ei leoli o fewn Parth B Mapiau Cyngor Datblygu, fel y cyfeiriwyd yn Nodyn Cyngor Technegol (TAN 15): Datblygiad a Risg Llifogydd (2004). Mae'r safle hefyd yn rhannol o fewn parthiau llifogydd 2 a 3 (Afonydd a Mor, a Dwr wyneb a chyrsgau dwr) a Parth amddiffynnol (Afonydd) yn ôl Map Llifogydd ar gyfer Cynllunio.

- 5.24 Mae'r mapiau llifogydd ar gyfer cynllunio yn darparu gwybodaeth ddiweddaraf ar y sefyllfa llifogydd, ac ers cyflwyno'r cais, mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi NCT 15 diwygiedig ar 31 Mawrth 2025. Teitl y NCT 15 diwygiedig yw 'Datblygu, llifogydd ac erydiad arfordirol' ac mae'n cyd-fynd â Chylchlythyr 002/2025 'Canllawiau ar Gyfarwyddyd Cynllunio Gwlad a Thref (Datblygu Ardaloedd Perygl Llifogydd) (Hysbysiad) (Cymru) 2025' a llythyr eglurhad gan Brif Gynlluniwr Cyfarwyddiaeth Gynllunio Llywodraeth Cymru.

- 5.25 Mae Adran 1 o'r TAN 15 newydd yn nodi

"Mae'r ddogfen hon yn disodli Nodyn Cyngor Technegol 14, a gyhoeddwyd ym 1998 a Nodyn Cyngor Technegol 15, a gyhoeddwyd yn 2004. Ni ddylai Cynlluniau Datblygu a phenderfyniadau cynllunio gyfeirio at y dogfennau hynny mwyach."

Fodd bynnag, mae'r llythyr eglurhad yn nodi "...gall cyhoeddi canllawiau newydd gael effeithiau ar brosesu ceisiadau cynllunio felly bydd cyfnod pontio ar gyfer gweithredu'r NCT. Bydd ceisiadau cynllunio a gyflwynwyd a'u cofrestru cyn cyhoeddi'r NCT newydd yn parhau i gael eu hasesu yn erbyn y fersiwn flaenorol..." Felly, y canllawiau swyddogol gan Lywodraeth Cymru yw ar gyfer ceisiadau cynllunio a gyflwynwyd a'u cofrestru cyn 31 Mawrth 2025 yw ar gyfer asesu risg llifogydd i'w wneud ar gynnwys polisi rhifyn 1af NCT 15 a gyhoeddwyd yn 2004.

- 5.26 Mae hyn yn cael ei adlewyrchu yn sylwadau Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) sy'n cyfeirio'r Awdurdod Cynllunio Lleol i'r profion a gynhwysir o fewn paragraff 6.2 o NCT 15 (2004) wedi eu nodi isod:

i.

ii Bod rhaid ei leoli ym mharth C er mwyn cyfrannu at amcanion cyflogaeth allweddol sy'n cael eu cefnogi gan yr awdurdod lleol a phartneriaid allweddol eraill er mwyn cynnal anheddiad neu ranbarth sy'n bodoli'n barod.

yn ogystal â,

iii Bod y cais yn cyd-fynd ag amcanion Polisi Cynllunio Cymru ac yn unol â'r diffiniad o dir sydd wedi ei ddatblygu'n barod (Polisi Cynllunio Cymru ffigur 2.1) a,

iv Bod canlyniadau posib unrhyw lifogydd, yng nghyd-destun y math o ddatblygiad, wedi cael eu hystyried a'u bod yn dderbyniol yn ôl y meini prawf a restrir yn adran 5 a 7 ac yn Atodiad 1.

- 5.27 Mae paragraffau 5.1-4 o'r adroddiad yma yn cadarnhau fod y bwriad yn cydymffurfio gyda gofynion polisiâu'r CDLI o ran ei egwyddor, ac felly ystyrir fod y bwriad yn cydymffurfio gyda maen prawf i) oherwydd ei fod yn darparu gwasanaeth sy'n hybu, neu fod yn rhan o, strategaeth gan yr awdurdod lleol sy'n angenrheidiol er mwyn cynnal anheddiad sy'n bodoli'n barod. Mae'r

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 18/05/2026
ADRODDIAD PENNAETH CYNORTHWYOL YR ADRAN	

safle hefyd yn safle wedi ei ddatblygu yn barod, ac nid oes newid yn nefnydd y safle hwnnw ac felly mae'r bwriad yn cydymffurfio gyda maen prawf iii.

- 5.28 Darparwyd fel rhan o'r cais Adroddiad Cyfyngiadau a Chyfleoedd Risg Llifogydd gan Ymgynghoriaeth Cyngor Gwynedd (YGC), sydd hefyd yn gweithredu fel Awdurdod Llifogydd Lleol Arweiniol (ALILIA neu LLFA) sy'n dod i gasgliad y byddai'r datblygiad arfaethedig yn golygu bydd y safle yn cadw ei ddefnydd presennol ac o ganlyniad ddim yn cynyddu ei fregusrwydd. Mae'r cynnig ar gyfer ysgol newydd ac mae'r holl elfennau adeiledig sy'n gysylltiedig â'r cynnig wedi'u dangos i fod yn uwch na'r lefelau llifogydd amcangyfrifedig (gyda lwfans ar gyfer effeithiau newid hinsawdd), ar wahân i'r cae pêl-droed a chwaraeon presennol/arfaethedig. Mae'r adroddiad yn cyfeirio at fodel hydrolog newydd a adeiladwyd gan YGC ar gyfer afon Gwyrfaï gyfagos a ffynonellau eraill o risg llifogydd. Nid yw CNC wedi adolygu'r gwaith modelu ac felly mae'r mapiau llifogydd ar gyfer cynllunio yn parhau i fod yn brif ffynhonnell gwybodaeth ofodol ar risg llifogydd at ddibenion cynllunio.
- 5.29 Mae CNC hefyd yn nodi'r argymhellion yn yr adroddiad ynghylch ymestyn wal llifogydd presennol CNC ar hyd Afon Gwyrfaï i helpu i reoli llifogydd dŵr wyneb, ac mae trafodaethau yn parhau rhwng CNC a YGC ynghylch hyn er nad oes unrhyw ymrwymadau wedi'u gwneud ynghylch yr estyniad arfaethedig a pha Awdurdod Rheoli Risg fyddai yn y sefyllfa orau i hyrwyddo, adeiladu a chynnal yr estyniad arfaethedig. Fodd bynnag, nid yw hyn yn effeithio ar safbwynt CNC o ran derbynioldeb y cais hwn ar gyfer yr ysgol newydd o ran risg llifogydd, ac nid yw CNC yn gwrthwynebu'r bwriad ac felly ystyrir nad yw'n groes i ofynion maen prawf iv. Ystyrir felly, oherwydd defnydd presennol y safle a'r hyn a gynhwysir o fewn yr Adroddiad Cyfyngiadau a Chyfleoedd Risg Llifogydd fod y bwriad yn dderbyniol ac nad yw'n groes i ofynion NCT 15 (2004).

Materion Draenio

- 5.30 Fel nodir yn y sylwadau uchod, mae cais llawn Systemau Draenio Cynaliadwy (SDC) wedi ei gymeradwyo yn barod, ar gyfer y datblygiad yma, ac felly nid oes gan yr Uned Draenio unrhyw wrthwynebiad i'r bwriad o ran hyn.
- 5.31 Mae sylwadau Dwr Cymru yn nodi eu bod yn cydnabod bod y datblygiad yn bwriadu rhyddhau dŵr budr a dŵr arwyneb i draeniau cyhoeddus a System Draenio Gynaliadwy, maent wedi ystyried effaith llif dwr budr a fydd yn cael eu creu gan y datblygiad ac yn dod i gasgliad y gallai'r llif cael ei dderbyn o fewn y system garthffosiaeth gyhoeddus uniongyrchol. Maent hefyd yn nodi dim gwrthwynebiad i'r cynnig i waredu llif dwr arwyneb i mewn i System Draenio Gynaliadwy o fewn egwyddor yn destun ymgynghoriad a chytundeb gyda'r corff rheoleiddiol neu berchennog afonol y system hon. Darparwyd cyngor penodol i'r safle a safonol cyffredinol a bwriedir tynnu sylw'r ymgeisydd i'r cyngor ac amodau yma fel nodyn i unrhyw ganiatâd cynllunio.
- 5.32 Mae Polisi PS 6 yn gofyn sicrhau bod tystiolaeth briodol bod ystyriaeth lawn wedi ei roi i ganlyniadau posibl newid hinsawdd ac, yn sgil sylwadau cychwynnol gan Dŵr Cymru, fe dderbyniwyd Cynllun Ddraenio diwygiedig ar gyfer y safle. Mae Dŵr Cymru'n cadarnhau bod y trefniadau hyn yn dderbyniol. Fe gredir felly bod y cynnig yn dderbyniol dan ofynion polisi PS6 a PCYFF 6 o'r CDLI.

Materion bioamrywiaeth

- 5.33 Fel rhan o'r cais cyflwynwyd Datganiad Seilwaith Gwyrdd, Arolygon Ecolegol gan Dr Rod Gritten dyddiedig Mehefin 2024 wedi ei diweddarau 23 Mawrth 2026 a Chynllun Tirlunio diwygiedig Mehefin 2025. Ni ddarganfuwyd unrhyw ystlumod yn adeiladau'r ysgol. Derbyniwyd sylwadau gan yr uned bioamrywiaeth yn nodi nid oedd ganddynt unrhyw bryderon ecolegol ynglŷn â'r datblygiad.
- 5.34 Darparwyd Adroddiad Coed fel rhan o'r cais, a cynigwyd y sylwadau canlynol – bod y plannu coed cynigwyd yn addas ond yn cynghori amnewid rhai o'r opsiynau am rhywbeth sydd mwy addas ar gyfer y coedlin yr ardal er enghraifft Aethnen a Afal Surion Bach.

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 18/05/2026
ADRODDIAD PENNAETH CYNORTHWYOL YR ADRAN	

- 5.35 Mae ffin y llinell goch ar gyfer y cais yn ffinio ag ACA Afon Gwyrfaï a Llyn Cwellyn (er nad yw'r adeiladau arfaethedig o fewn ôl troed y safle gwarchoddedig). Mae'r gwaith arfaethedig wedi'i gyfyngu i ddisodli'r strwythurau presennol gyda strwythurau newydd ar yr ôl troed presennol. Ni chynigir unrhyw dirlunio gerllaw'r cwrs dŵr a bydd y cysylltiadau allfa bresennol yn cael eu defnyddio, ac mae posib i'r bwriad achosi niwed i'r dynodiadau yma drwy lygredd.
- 5.36 Cyngor Gwynedd yw'r awdurdod cymwys o dan Reoliad Cynefinoedd 2017 ac mae ganddo ddyl-etswydd i ystyried unrhyw effeithiau sylweddol tebygol ar Ardaloedd Cadwraeth Arbennig ac Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig.

Mae tri llwybr effaith posibl:

1. Bydd carthion o'r ysgol newydd yn cael eu trin gan Waith Trin Dŵr Gwastraff Llanfaglan sy'n gollwng i Afon Gwyrfaï.
2. Llygredd o'r safle adeiladu fel dŵr ffo pridd neu ollyngiadau tanwydd.
3. Unwaith y bydd yr ysgol wedi adeiladu unrhyw ddŵr wyneb llygredig sy'n mynd i mewn i'r afon.

O dan bob llwybr effaith, ystyrir yr effaith sylweddol debygol:

1. Carthion

Bydd yr adeilad newydd arfaethedig ar gyfer yr ysgol yn cysylltu â'r brif garthffos a bydd carthion yn cael eu trin yng Ngwaith Trin Dŵr Gwastraff Llanfaglan. Cydnabyddir fod capasiti'r Ysgol newydd yn cynyddu o ganlyniad i'r bwriad (hyd at 240 o blant) ond ni fydd y nifer o blant sydd yn yr ysgol ar hyn o bryd yn cynyddu (er y gellir newid yn naturiol o flwyddyn i flwyddyn) ac nid oes newid i'r dalgylch. Mae dalgylch yr ysgol yn cyd-fynd gyda'r ardal a phentrefi sy'n cael eu gwasanaethu gan Waith Trin Dŵr Gwastraff Llanfaglan (Bontnewydd, Caethro, Llanfaglan, Saron a Llanwnda), ac felly byddai unrhyw gynnydd mewn plant yn yr ysgol yn dod o'r ardaloedd yma. Mae defnydd cymunedol o'r ysgol yn bodoli'n barod, ac er y byddai'r adeilad newydd yn golygu fwy o ddefnydd cymunedol o bosib, mae hyn o ganlyniad i wella cyfleusterau a fyddai wedi bod yn bosib ar y safle presennol drwy greu gofodau mwy addas o fewn yr adeiladau presennol. Golygai hyn na fydd unrhyw ddefnyddwyr ychwanegol o ganlyniad i'r bwriad yma, a bod y defnyddwyr yn byw o fewn yr ardal a wasanaethir gan Waith Trin Dŵr Gwastraff Llanfaglan yn barod, boed yn eu cartrefi neu yn yr ysgol/canolfan gymunedol. I'r perwyl hyn, mae'r datblygiad yn dangos niwtraliaeth ffosfforws o'i gymharu â'r sefyllfa bresennol ac felly nid oes unrhyw effaith ychwanegol neu andwyol ar yr ACA sy'n methu â chyrraedd targedau ansawdd dŵr ar gyfer ffosfforws ar hyn o bryd.

2. Llygredd Adeiladu

Ni fydd unrhyw waith yn digwydd o fewn coridor yr afon na'r ACA. Ni chynigir unrhyw dirlunio gerllaw'r cwrs dŵr a bydd y cysylltiadau allfa bresennol yn cael eu defnyddio. Mae'r ymgeisydd wedi darparu Cynllun Rheoli Amgylcheddol Adeiladu (Darllenwch Adeiladu, Gorffennaf 2025) ac mae CNC yn fodlon ar y mesurau lliniaru yn y ddogfen hon. Ni ystyrir y byddai ysgol yn arwain at lygru Afon Gwyrfaï yn ddarostyngedig i'r mesurau lliniaru felly.

3. Draenio dŵr wyneb

Ymddengys y byddai draenio dŵr wyneb yn cael ei gyfeirio at allfa bresennol i Afon Gwyrfaï. Bydd hyn yn osgoi'r angen am weithgarwch adeiladu o fewn yr ACA. Mae CNC yn datgan "Disgwylir i'r gollyngiad hwn gael ei wanhau'n well yn y datblygiad newydd a gall fod yn welliant dros y presennol ond rhaid sicrhau bod y dŵr hwn o'r un ansawdd neu well na dŵr derbyn Afon Gwyrfaï ar gyfer y dyfodol." Mae CNC yn gyffredinol fodlon ar y Strategaeth Draenio Dŵr Wyneb (Awst 2024) ar gyfer rheoli dŵr ffo a draenio ar ôl cwblhau'r prosiect.

Ar sail yr uchod felly ni ystyrir fod y llwybrau effaith uchod yn debygol o gael effaith sylweddol ar Ardal Cadwraeth Arbennig Afon Gwyrfaï.

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 18/05/2026
ADRODDIAD PENNAETH CYNORTHWYOL YR ADRAN	

- 5.37 O sicrhau bod amod priodol yn cael ei osod ar y datblygiad fe gredir bydd y datblygiad hwn yn cwrdd gyda gofynion Polisiâu PS19, AMG 5 ac AMG 6 y CDLL ynghyd a Rheoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau 2017 (fel y'i diwygiwyd) sy'n annog cynhigion i warchod, a lle bo'n briodol, gwella bioamrywiaeth yr ardal ac yn sicrhau nad oes effaith andwyol ar safleoedd wedi eu gwarchod yn rhyngwladol.

Materion Archeolegol/ Treftadaeth

- 5.38 Fel rhan o'r cais darparwyd Argymhelliad ar gyfer Cofnodi ac Astudio Ysgol Bontnewydd gan I. P Brooks dyddiedig Ionawr 2024 sydd yn argymhell cyn i unrhyw ddatblygiad cymryd lle dylai'r adeiladau presennol gael eu cofnodi. Nodai'r Argymhelliad er nad yw'r adeiladau yn rhai cofrestr-edig maent yn amlwg yn bwysig yn natblygiad Bontnewydd yn yr 19eg ganrif, gan ei fod wedi cychwyn fel "Ysgol Genedlaethol" cyn iddo gael ei drosglwyddo i'r system sirol yn 1904, gafodd yr ysgol ei ymestyn yn 1908 ond mae'n cynnwys yr adeilad ysgol wreiddiol yn ei graidd. Mae'r Argymhelliad yn datgan dylai Astudiaeth desg gychwynnol cael ei gwblhau er mwyn dogfennu datblygiad yr Ysgol ac mae'n darparu cyngor a chanllawiau ar gyfer hyn. Dywed hefyd y dylai Cynlluniau cael eu paratoi, cofnod ffotograffig yn ogystal â chofnod ysgrifenedig. Dywed hefyd y dylai Gwerthusiad Archeolegol Gorchwyl Gwyllo cael ei gwblhau.
- 5.39 Yn unol â hynny, ystyrir ei bod yn briodol gwneud cofnod manwl o'r adeilad cyn unrhyw newid-iadau, i liniaru effaith y datblygiad ar ei gyfanrwydd hanesyddol a chymeriad, ac i wasanaethu fel cofnod archif parhaol. Argymhellir felly gosod amod er sicrhau y cwblheir manwl o'r adeilad cyn ei ddymchwel yn unol â'r Argymhelliad Archeolegol. Fe fyddai hyn yn gyson gyda gofynion polisi AT 3 fel y mae'n ymwneud ag amddiffyn treftadaeth sydd o bwysigrwydd lleol.

Materion cynaliadwyedd

- 5.40 Mae'r adeilad bwriedig yn cael ei gynllunio i gyflawni Carbon Net Sero gyda'r bwriad o fod yn allforiwr net o ynni dros ben i'r grid cenedlaethol. Bydd hyn yn cael ei gynhyrchu trwy ddefnyddio paneli ffotofoltäig wedi'u gosod ar yr adeilad a phyrth ceir. Mae'r bwriad hwn hefyd yn ymdrechu i ail ddefnyddio deunyddiau a fyddai fel arall wedi'u bwriadu ar gyfer tirlenwi. Bydd gwresogi yn cael ei ddarparu gan bympiau gwres ffynhonnell ddaear sy'n effeithlon o ran ynni. Ystyrir fod y bwriad yn dderbyniol yn hyn o beth o ran Polisi PCYFF 5 a Pholisi PS 6 CDLL.

Yr Iaith Gymraeg

- 5.41 Bwriad sydd yma i godi ysgol newydd ar safle'r ysgol bresennol ble byddai iaith y dysgu yn parhau drwy gyfrwng y Gymraeg ac yn hyn o beth ystyrir mai cyffelyb fyddai'r sefyllfa o ran yr iaith Gymraeg. Byddai posibilrwydd i ddefnyddio'r ysgol newydd i gynnal mwy o weithgareddau add-ysgol a hefyd gweithgareddau y tu allan i oriau'r ysgol a allai gyfrannu yn gadarnhaol tuag at yr iaith Gymraeg. Byddai hefyd yn rhesymol gosod amod er sicrhau bod enw Cymraeg i'r safle a bod holl arwyddion y safle yn y Gymraeg yn unig neu'n ddwyieithog gyda'r flaenoriaeth i'r Gymraeg. Ystyrir y bod y bwriad yn dderbyniol o ran Polisi PS 1 CDLL ynghyd a'r CCA perthnasol.

Yr ymateb i'r ymgynghoriad cyhoeddus

- 5.42 Derbyniwyd nifer o sylwadau gan y cyhoedd o ganlyniad i'r cais yma, ac 'roedd y materion a godwyd yn amrywio. Ystyrir fod y materion i gyd wedi derbyn sylw teilwng yn yr adroddiad, ac nad oes unrhyw un o'r materion a godwyd yn newid yr argymhelliad ar gyfer y cais yn yr achos yma.

6. Casgliadau:

- 6.1 O ystyried y materion cynllunio perthnasol yn yr achos hwn mae'r datblygiad arfaethedig yn cwrdd â llawer o amcanion Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn trwy gynnig datblygiad o ddyluniad safonol, cyfoes a phriodol i'w leoliad, a fydd yn cyfrannu'n sylweddol

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 18/05/2026
ADRODDIAD PENNAETH CYNORTHWYOL YR ADRAN	

tuag at wella'r cyfleusterau addysgol lleol trwy ddefnyddio safle tir a ddatblygwyd o'r blaen. Fe ystyriwyd yr holl ystyriaethau cynllunio materol ac ni chredir bydd y bwriad yn debygol o achosi effeithiau andwyol annerbyniol hirdymor i drigolion gerllaw na'r gymuned yn gyffredinol ac fe fydd modd rheoli unrhyw effeithiau byrdymor trwy osod amodau priodol ar y datblygiad.

7. Argymhelliad:

Caniatáu – amodau

1. Amser (5 mlynedd)
2. Yn unol â'r cynlluniau
3. Cytuno ar ddeunyddiau a lliwiau terfynol
4. Amodau trafnidiaeth
5. Amodau archeolegol.
6. Amod tirlunio a choed.
7. Amod bioamrywiaeth
8. Amodau cytuno golau allanol o flaen llaw
9. Amodau Gwarchod y Cyhoedd
10. Amodau Dŵr Cymru
11. Amodau Cyfoeth Naturiol Cymru
12. Cyfyngiadau oriau gwaith yn ystod y cyfnod adeiladu
13. Enw Cymraeg i'r ysgol.
14. Arwyddion Cymraeg

Nodiadau

1. Dŵr Cymru
2. Cyfoeth Naturiol Cymru
3. Priffyrdd
4. SUDS
5. Nodyn Cais Mawr